SVOBODA
Founded in 1893
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 5, П'ЯТНИЦЯ, 29 СІЧНЯ 2010 РОКУ | 1893 | Vol. 117, No. 5, FRIDAY, JANUARY 29, 2010 | $1.00

В містах і селах України відзначено День соборности

КИЇВ. – В Україні 22 січня відзначено День соборности, встановлений в Україні згідно з указом Президента України від 21 січня 1999 року. Саме 22 січня 1919 року в першу річницю проголошення Незалежности Української Народної Республіки Директорія видала Універсал, яким проголошувалося утворення єдиної незалежної держави. Саме цей документ, відомий як Акт Злуки, в урочистій обстановці було виголошено на Софійській площі.

В столиці Президент України Віктор Ющенко поклав квіти до пам'ятників Тарасові Шевченкові та Михайлові Грушевському. У церемонії взяли участь глава Секретаріяту Президента Віра Ульянченко, Секретар Ради Національної безпеки і оборони Раїса Богатирьова, віце-прем'єр-міністер Іван Васюник, міністри уряду, народні депутати, представники громадськости та діячі культури.

З нагоди свята Президент В. Ющенко звернувся до громадськости з вітанням:

„Шановні співвітчизники! Щиро вітаю вас з Днем Соборности України. 22 січня 1919 року Акт Злуки об'єднав Українську та Західньоукраїнську Народні Республіки і на рідних землях знову постала єдина Українська держава.

Значення цієї події виходить далеко за межі політичного і навіть історичного виміру. У ній сконцентровано могутній національний, моральний і духовний зміст. Попри століття неволі й розділености між ворогуючими імперіями українці проявили колосальну життєву силу й довели світові, що ніхто й ніщо не може упокорити єдиний народ, який прагне свободи й доброго життя у власній державі.

Акт Злуки – велике послання для нас, нинішніх українців, і для наших нащадків. Тільки коли ми єдині в своїх помислах, цілях і зусиллях, ми можемо мати успіх. Тільки коли нас об'єднує спільний національний дух, Україна має майбутнє.

Сьогодні ми розбудовуємо незалежну Українську державу, утверджуємо демократію, відроджуємося як сучасна політична нація, що бачить своє місце в об'єднаній європейській спільноті. Бережімо як найвищу цінність нашу українську соборність, і ми досягнемо мети.

У день свята зичу всім доброго здоров'я, щастя, миру і злагоди в ім'я процвітання України".

Керівник Секретаріяту Президента Віра Ульянченко, Секретар Ради Національної безпеки і оборони Раїса Богатирьова, віце-прем'єр-міністер Іван Васюник, Президент України Віктор Ющенко під час покладання квітів до пам'ятника Михайлові Грушевському в Києві, 22 січня.
Фото: УНІАН

•••

У Львові 22 січня відбулося покладання квітів до пам'ятників Михайлові Грушевському, до Меморіялу Українським Січовим Стрільцям на Янівському кладовищі, Меморіялу воїнам Української Галицької Армії на Личаківському кладовищі. Біля могил визначних діячів Дмитра Вітовського, Михайла Галущинського, Олександра Тисовського і Северина Левицького були запалені лямпадки. Відбулося покладання кошика з квітами до могили Президента Національної Ради Західньо-Української Народної Республіки Євгена Петрушевича. Увечорі відбулася урочиста академія у Львівському національному академічному театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької.

•••

У Кіровограді 22 січня відкрилася виставка художніх творів, присвячених Дню Соборности України, на якій представлені картини провідних кіровоградських митців та художників з інших реґіонів. Центральним твором виставки стала картина Миколи Бондаренка „Ще не вмерла Україна", на якій зображено людей, котрі творили історію України, – гетьманів, письменників, політичних діячів усіх часів. В експозиції також представлено гіпсові макети робіт відомого скульптора Андрія Німенка.

•••

У Києві 22 січня відбулася акція, учасники якої створили живий ланцюг через міст Патона і символічно з'єднали два береги Дніпра.

•••

У Черкасах 22 січня 100 студентів п'яти вищих навчальних закладів створили „живий" Ланцюг єдности сходу і заходу України. Взявшись за руки, студенти несли до громадськости своє гасло: „За молоддю – майбутнє України".

•••

В Донецьку 21 січня відбулося урочисте покладання квітів до пам'ятника Тарасові Шевченкові, у якому взяли участь міський голова Олександер Лук'янченко, керівники области, представники громадських організацій. В Донецькому національному академічному театрі опери і балету ім. Анатолія Солов'яненка відбулись урочисті збори і святковий концерт.

•••

22 січня у Тернополі представники державної влади, місцевого самоврядування та громадськости поклали квіти до могил Січових Стрільців на Микулинецькому цвинтарі, а в палаці культури „Березіль" відбулося урочисте зібрання і святковий концерт за участю майстрів мистецтв Борщівського району.

•••

У Севастополі відбулось урочисте покладання квітів до пам'ятника Тарасові Шевченкові, у якому взяли участь представники командування Військово-Морських Сил України, громадських організацій.

•••

Святкові події відбулися також в інших містах і селах України. *(Прес-служба Президента України, „Кореспондент", Укрінформ)*

Президент України Віктор Ющенко присвоїв Степанові Бандері звання Герой України

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко 22 січня присвоїв Степанові Бандері звання Герой України з удостоєнням Ордена Держави (указ ч. 46/2010). Про це В. Ющенко повідомив під час виступу у Національній опері України на урочистостях з нагоди Дня соборности України. Почесне звання провідникові Організації Українських Націоналістів присвоєно (посмертно) за незламність духу у відстоюванні національної ідеї, виявлені героїзм і самопожертву у боротьбі за незалежну Українську державу. В. Ющенко наголосив, що цієї події, безумовно, „багато років чекали мільйони українських патріотів". Нагороду з рук Президента отримав онук Героя – Степан Бандера. Пресслужба Партії Реґіонів оприлюднила заяву з приводу нагородження С. Бандери, у якій стверджується, що „присвоєння провідникові ОУН звання Героя України не сприятиме об'єднанню України". *(Прес-служба Президента України, УНІАН)*

Президент України Віктор Ющенко (ліворуч) вручає нагороду Степанові Бандері – онукові провідника Організації Українських Націоналістів Степана Бандери, в Києві 22 січня. *Фото: УНІАН*

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відомі громадські діячі закликають підтримати Ю. Тимошенко

КИЇВ. — Відомі громадські діячі, члени Української народної ради закликають виборців підтримати в другому турі виборів президента України кандидатуру Юлію Тимошенко. Відповідне звернення було оприлюднене 25 січня. Автори звернення зазначають, що „Україна опинилася у драматичній ситуації, коли вибір президента перетворюється на референдум щодо долі Української держави та її цивілізаційної орієнтації". Громадські діячі відзначають, що розуміють сильні та слабкі сторони діяльности Ю. Тимошенко, однак, вважають, що саме вона здатна захистити найвищі національні інтереси України, сприяти зміцненню громадянського суспільства і забезпечити демократичний розвиток української держави, її європейський вибір. „Той, хто вважає, що ми не маємо вибору, що 7 лютого не треба брати участи у голосуванні, насправді робить вибір на користь Віктора Януковича. Пам'ятайте, В. Янукович – не самодостатній, а керований ззовні політик, який прагне повернути минуле, перетворити Україну на сателіта відроджуваної московської імперії з евразійським безнаціональним обличчям", – йдеться у зверненні. Під зверненням підписались 13 громадських діячів: Володимир Василенко, Богдан Горинь, Іван Дзюба, Іван Драч, Левко Лук'яненко, Юрій Мушкетик, Дмитро Павличко, Володимир Пилипчук, Мирослав Попович, Роланд Франко, Юрій Щербак, Олег Чорногуз та Ігор Юхновський. Як зазначив Ю. Щербак, Ю. Тимошенко є виразником інтересів Майдану і здатна забезпечити зміцнення української державности на історичних традиціях боротьби за свободу, на духовних цінностях нашого народу та на европейських засадах. У свою чергу, Д. Павличко зауважив, що перемога на виборах В. Януковича призведе до втрати всіх надбань у національному та демократичному житті України часів політичної самостійности. (*УНІАН)*

„Наша Україна" закликає об'єднатися навколо В. Ющенка

КИЇВ. — Партія „Наша Україна" закликає громадян об'єднатися навколо провідника партії, нинішнього Президента України Віктора Ющенка під час позачергових парляментських виборів у разі їх проведення, а також запланованих місцевих виборів. Про це йдеться у заяві Політичної ради „Нашої України", оприлюдненій 22 січня щодо політичної ситуації в країні напередодні другої тури президентських виборів. Партія „Наша Україна" подякувала всім громадянам, які взяли участь у виборах глави держави, і особливу вдячність висловила тим виборцям, які 17 січня підтримали кандидатуру В. Ющенка. „Наша політична сила з повагою ставиться до вибору українських громадян та шанує право кожного обирати владу. Свобода вибору, свобода слова та утвердження міжнародних стандартів демократії стали найбільшими надбаннями України за останні п'ять років", – сказано у заяві. В партії зазначають, що перша тура президентських виборів відбулася чесно, демократично та законно. „Це значне досягнення є результатом президентства В. Ющенка та принциповою позицією нашої політичної сили, – підкреслюють автори заяви. – Звертаємося до усіх громадян України, а особливо до членів виборчих комісій з закликом проявити високу громадянську позицію та забезпечити чесний та демократичний перебіг голосування у другій турі виборів президента України". Представники „Нашої України" зазначають, що незабаром країну чекають вибори до органів місцевого самоврядування та, ймовірно, позачергові вибори до Верховної Ради України. „Це реальний шанс змінити політичну ситуацію в країні та повернутися до реалізації українського політичного курсу. В. Ющенко готовий очолити цей процес, а отже, завдання політичної партії „Наша Україна" – ґарантувати йому всіляку підтримку. Ми закликаємо усіх, кому небайдужа доля нашої держави, об'єднатися навколо провідника та продовжити політичну боротьбу", – зазначає Політична рада „Нашої України". *(УНІАН)*

Прапор Івана Мазепи повернувся до Харкова

ХАРКІВ. — Один з трьох автентичних штандартів козацької доби понад рік реставрували у Польщі. А відтепер його постійно експонуватимуть в Історичному музеї Харкова, де стяг зберігався з 1930-их років. Гетьманський клейнод XVII-XVIII ст. незвичної форми і розміру – 4 метри завдовжки. Фарби потьмяніли від часу, і вже надто важко розрізнити старослов'янські літери – наказ новообраному гетьманові Іванові Мазепі. Той володів клейнодом понад 20 років – до поразки під Полтавою. Обтріпане у боях знамено пізніший гетьман Данило Апостол передав у Москву. А до Харкова воно потрапило вже у XX ст. – за програмою обміну культурними цінностями між республіками СРСР. Прапор був сильно зношений, розповідають у музеї. Шовку, з якого його пошили, залишалося менше половини, решта – латки. Знадобилася унікальна технологія реставрації, яку виконали польські фахівці. Після виставки прапор на певний час закриють у сховищі, щоб тканина відпочила. Тим часом клейнод І. Мазепи захистили броньованим склом та підключили сиґналізацію. Таких раритетів у світі – одиниці, і ціни вони не мають. *(„5 Канал")*

У Львові перепоховали діячів УНР

ЛЬВІВ. — З військовими почестями 22 січня у Львові перепоховали громадських та воєнних діячів Української Народної Республіки. Їхній прах три місяці тому привезли з Мюнхену. Тепер генерал-полковник Микола Капустянський, інженери Дмитро Андріївський і Осип Бойдуник та член Національної Ради в екзилі, голова УНР Яків Маковецький спочиватимуть на Полі героїв Личаківського цвинтаря. 81-річний Павло Дорожинський добре знав усіх перепохованих. Він сказав, що нарешті буде спокійний за побратимів, адже на українській землі є кому доглядати за могилами героїв. П. Дорожинський сподівається дочекатися того часу, коли на рідній землі перепоховають й інших відомих українців. Історики пояснюють, що день перепоховання – у річницю „Акта Злуки" – вибраний невипадково. Кожен з перезахоронених зробив чимало і для української державности, і для соборности на рідній землі. Онук перепохованого Якова Маковецького – львів'янин Ігор Маковецький сподівається на повернення на батьківщину і культурного спадку українців в екзилі. Зокрема архіву свого діда – учасника державного відродження Карпатської України та голови Української Національної Ради у вигнанні. Ініціятива перевезення до України з-за кордону праху видатних діячів належить виключно родичам померлих. Фінансують такі перепоховання держава, громадські та політичні об'єднання, іноді й приватні особи. *(„5 Канал")*

Розпочав роботу Національний конґрес місцевого самоврядування

КИЇВ. — Асоціяція міст України, Всеукраїнська асоціяція сільських та селищних рад та Українська асоціяція місцевих і реґіональних влад 26 січня підписали Угоду про співпрацю і взаємну допомогу у форматі Національного конґресу місцевого самоврядування. „Ця угода стане дуже серйозним майданчиком для того, щоб відпрацьовувати наше бачення того, як повинні ухвалюватися ті закони і формуватися законодавче правове поле, яке реґулює, врешті-решт, все життя територіяльних громад", – сказала віце-президент Української асоціяції місцевих і реґіональних влад, голова Чернігівської обласної ради Наталія Романова. На її думку, зараз саме через формування Національного конґресу українське місцеве самоврядування зможе стати учасником відповідного европейського конґресу. „Я переконана, що Конґрес місцевих і реґіональних влад Ради Европи прийме нас як представника, який буде присутній на пленарних засіданнях Конґресу, і це буде дуже серйозним кроком України, який надасть їй авторитету", – вважає Н. Романова. Своєю чергою, президент Асоціяції міст України, міський голова Дніпропетровська Іван Куліченко нагадав, що рішення про створення Національного конґресу місцевого самоврядування було ухвалене на урочистих зборах з нагоди Дня місцевого самоврядування 7 грудня 2009 року. Від імені уряду міністер економіки України Богдан Данилишин привітав з досягненням Угоди всі громадські організації місцевого самоврядування, які її підписали. Передбачається, що перше засідання Національного конґресу місцевого самоврядування відбудеться у лютому. *(„День")*

Прогнозують відновлення ділової активности в Україні

КИЇВ. — Европейський банк реконструкції і розвитку (ЕБРР) прогнозує відновлення ділової активности в Україні після стабілізації політичної ситуації, яка відбудеться після виборів президента України, повідомила 22 січня пресова служба ЕБРР. Вона також прогнозує реґіонові Східньої Европи і Кавказу у 2010 році економічне зростання близько 4 відс., частково через глибоку кризу 2009 року, частково внаслідок оптимістичних прогнозів Азербайджану. „Інвестиції і експорт до Росії принесуть користь країнам Кавказу і Білорусі", – йдеться в повідомленні. *(„День")*

У Бразилії відзначатимуть Національний день української громади

КУРІТИБА, Бразилія. — За інформацією Консульства України в Курітибі, Президент Федеративної Республіки Бразилія Луїс Інасіо Лула да Сілва підписав закон, згідно з яким 24 серпня проголошено в Бразилії Національним днем української громади. У Бразилії нараховується близько 500 тис. етнічних українців, які зробили важливий внесок у культуру країни, в розвиток її сільського господарства, загалом представлені в різних галузях діяльности. Українська громада Бразилії складається з етнічних українців різних поколінь, які ретельно зберігають національну самоідентичність, українську культуру та традиції. У Бразилії діють Українська Католицька Церква Бразилії та Українська Автокефальна Православна Церква Південної Америки, громадські організації етнічних українців, українські школи, засоби масової інформації українською мовою, українські фолкльорні групи, творчі кооперативи та різноманітні підприємства. Під час державної візити в Україну Президента Бразилії Л. І. Лули да Сілва у грудні минулого року президенти обох держав відзначили живий зв'язок іміґрації, що поєднує дві країни, та висловили свою підтримку українській спільноті в Бразилії. Президенти підтвердили свою підтримку відзначенню у двох країнах 2011 року 120-ої річниці української іміґрації до Бразилії. *(„День")*

Відкрито меморіяльну дошку співачці Квітці Цісик

ЛЬВІВ. —У Львові 24 січня відбулася урочиста церемонія відкриття меморіяльної дошки відомій співачці українського походження Квітці Цісик, яка проживала в Америці. Меморіяльна дошка встановлена на фасаді будинку ч. 8 на вул. Глибокій у Львові, де мешкала родина співачки до 1944 року. К. Цісик – виконавиця українських народних і популярних пісень, співала у Ґентській опері (Бельгія), одержала нагороду „Оскар" („You Light Up My Life", 1977). Народилася у Ню-Йорку у родині скрипаля Володимира Цісика. Батько вчив її грати на скрипці з п'ятирічного віку. У „Mannes School of Music" здобула музичну освіту у клясі вокалу. К. Цісик відома двома українськими альбомами „Kvitka – Songs of Ukraine" та „Kvitka – Two Colors", які були родинними проєктами: її чоловік та інженер звукозапису Ед Ракович продюсував їх; сестра Марія Цісик грала на піяніні, а мати Іванна стежила за чистотою вимови доньки. У 1983 році К. Цісик відвідала Україну, а після проголошення незалежности України мріяла дати серію концертів на Батьківщині. Її мрії не здійснилися – вона померла 29 березня 1998 року, не доживши п'ять днів до свого 45-річчя. *(УНІАН).*

Померла Анна Чопик

Анна Чопик на знімці з 2004 року.

ЛОС-АЛАМОС, Ню-Мексико. — 19 січня на 98-му році життя відійшла у Божі засвіти Анна Чопик, активна діячка Українського Народного Союзу, Радна УНС впродовж 20 років, Почесний член Головного уряду УНС від 1978 року.

А. Чопик була також адвокатом, закінчивши юридичні студії та розпочинаючи свою професійну кар'єру в час, коли жінок у юридичній професії ще не визнавали.

Народилася А. Чопик 18 вересня 1912 року в Козовій, Тернопільської области, у тодішній Австро-Угорській імперії. Однорічним немовлям з мамою багато днів подорожувала кораблем через Атлантик, щоб з'єднатися з батьком Іллею Чопиком у Бостоні. Її батько, покликаний до австрійського війська, вирішив, що не буде боротися за будь-яку державу — тільки за Україну, й виїхав до Америки, як А. Чопек було пів року.

Мама А. Чопик, Марія, з дому Оліник, з немовлям на руках важко пережила 22-денну подорож океаном, як і життя у вбогій частині Бостону впродовж 11 років, поки батьки могли спромогтися на будову власного будинку у передмісті.

Їхня родина жила життям української громади. Батько А. Чопик був провідником в громаді. А. Чопик згадувала активність свого батька як режисера вистав і актора, промовця на концертах та інших заходах. А мама А. Чопик, у свою чергу, вносила чималий вклад у громаду – ліпленням вареників і робленням голубців для продажу полуденків у підвалі церкви після Богослужб. А. Чопик брала участь в діях батьків, а згодом пішла слідами батька в активності УНС.

Економічна депресія була в повному розпалі, коли А. Чопик закінчила середню школу, і дальші студії були майже неможливими. Батько А. Чопик не мав праці, а мама працювала на двох роботах за дуже низьку платню. Незважаючи на це, А. Чопик активно шукала нових можливостей, а дізнавшись, що може брати вечірні курси права, вступила на навчання до „Portia Law School for Women". Вона вирішила, що оплачуватиме навчання своєю секретарською працею.

Завдання виконувала пізніми вечорами, після повернення зі школи та в трамваях під час їзди до праці і до школи. Цей порядок праці та навчання тривав чотири роки. На останньому році А. Чопик написала працю на тему „Конституційне право", за що отримала нагороду, а навчання закінчила „magna cum laude".

Іспит Бостонської адвокатури, котрий здавали випускники юридичних факультетів таких університетів, як Гарвард, Тафтс та інших престижних шкіл, А.Чопик здала з найвищими оцінками. Одначе, жодна правнича фірма в Бостоні не прийняла її до праці, бо тоді просто не приймали до праці жінок-адвокатів. Не маючи іншого виходу, А. Чопик пішла працювати адвокатом до забезпеченевої фірми, де отримувала половину платні, що її отримували у фірмі чоловіки-адвокати.

Анна Чопик (справа) в 2002 році на Конвенції УНС в Чикаґо, де, будучи найстаршим урядовцем УНС, приймала присягу від новообраних членів Головного уряду УНС.

Знеохочена неґативним ставленням до жінок, невдовзі А. Чопик подалася і була прийнята до праці в Громадянській службі США, у Генеральному бюрі звітности, та працювала в Ню-Йорку і Вашінґтоні.

Після війни вона повернулася до Бостону та працювала в адвокатському бюрі. У 1945 році її призначено членом Комісії переміщених осіб. У цій функції вона зустрічала повоєнних втікачів, як вони причалювали до берегів США. Від імені губернатора вона вітала українців їхньою мовою. Багато приїжджих пригадують це, за що їй дякували опісля.

Згодом А. Чопик відкрила своє власне адвокатське бюро, а крім того, працювала правним дорадником в бюрі Генерального прокурора. У 1961 році її призначено асистентом Генерального прокурора Масачусетсу. Також призначено її асистентом прокурора округи міста Бостону. Під час відходу на пенсію, А. Чопик вшанувала група визначних адвокатів — всі чоловіки. Для неї це було солодкою іронією.

Впродовж цього часу А. Чопик була активною в УНС. Вона була контролером 307-го Відділу УНС 1961-1978 роках, головою Бостонської округи УНС та делеґатом на 13 Конвенціях УНС. Була Головною радною УНС від 1954 до 1978 року, як і Почесним членом Головного уряду УНС від 1978 року. Також була президентом Клюбу сеньйорів УНС в 1966-2004 роках.

На пенсійний відпочинок переїхала з мамою до Лос-Аламосу у штаті Ню-Мексико, щоб бути з своєю сестрою Стефанією Сидоряк, яка переживала, чи зможе А. Чопик призвичаїтися до життя у малому гірському містечку після діяльної кар'єри в Бостоні.

Турбуватися не було потреби, бо у 1990 році А. Чопик кандидувала на Повітового суддю ствердження завіщень і на цій посаді перебувала протягом восьми років.

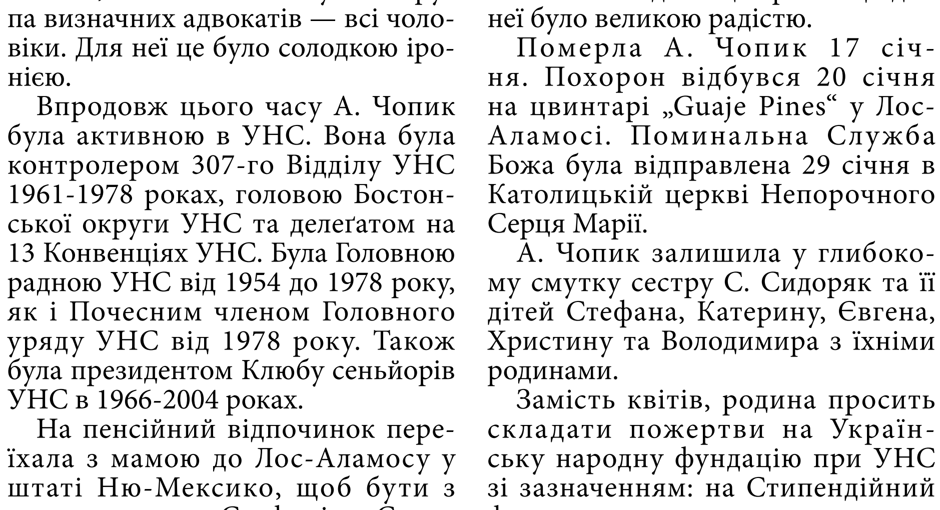
У Лос-Аламосі А. Чопик з сестрою організували українське свячення Великодніх кошиків у місцевій Католицькій церкві. Започаткували в посілості С. Сидоряк щорічні пікніки-зустрічі для небагатьох місцевих українців, що виявилися тільки частинно українцями. На цих зустрічах А. Чопик завжди робила вареники, аж до останньої зустрічі 2009 року, коли їй вже пішло на 97 рік. Кожного року під час Великоднього посту А. Чопик і її сестра вчили місцевих жителів писати українські великодні писанки.

У 2004 році Юридична школа Нової Англії у Бостоні нагородила А. Чопик званням почесного доктора прав за її вклад у змаганні визнання професійних жінок за їхні осяги в ділянці права. Це для неї було великою радістю.

Померла А. Чопик 17 січня. Похорон відбувся 20 січня на цвинтарі „Guaje Pines" у Лос-Аламосі. Поминальна Служба Божа була відправлена 29 січня в Католицькій церкві Непорочного Серця Марії.

А. Чопик залишила у глибокому смутку сестру С. Сидоряк та її дітей Стефана, Катерину, Євгена, Христину та Володимира з їхніми родинами.

Замість квітів, родина просить складати пожертви на Українську народну фундацію при УНС зі зазначенням: на Стипендійний фонд.

Анну Чопик заприсягають на пост Повітового судді ствердження завіщань у Лос-Аламосі, Ню Мексико 1990 року.

Президент України висловив співчуття у зв'язку зі смертю Р. Купчинського

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко 22 січня висловив співчуття у зв'язку зі смертю колишнього директора української служби Радіо „Свобода" Романа Купчинського.

„Від нас пішла прекрасна людина, видатний журналіст, істинний патріот України, який усе життя присвятив служінню рідній нації", – наголосив В. Ющенко.

Президент підкреслив, що Р. Купчинський надзвичайно багато зробив для розвитку незалежної української публіцистики й літератури, активно сприяв відродженню української державності, утвердженню в нашій країні демократії й свободи слова.

„Його передчасна смерть – це непоправна втрата для рідних, близьких, друзів, колег і однодумців, для всього українства", – сказано у заяві-співчутті. *(Прес-служба Президента України)*

Цеглинка у фундамент українізації

До „Свободи" надійшла копія листа, який 22 січня надіслала Президентові України Вікторові Ющенкові Світова Конференція Українських Державницьких Організацій.

У листі, який підписали Аскольд Лозинський – голова, Борис Потапенко – секретар і Оксана Процюк-Чиж – скарбник, зокрема сказано:

„Цим указом (див. „Свободу", стор. 1) Ви черговий раз поклали цеглинку у фундамент українізації України, яка пережила стільки трагічних сторінок історії, видала з свого лона чимало героїв-борців за її кращу долю та, на жаль, довгі часи була жертвою чужих істориків.

Ваші зусилля сьогодні у відзначенні Провідника Організації Українських Націоналістів Степана Бандери, як попередньо у відзначенні гетьманів Івана Виговського, Івана Мазепи, вшануванні пам'яті жертв Голодомору та славної боротьби Української Повстанської Армії під проводом генерала Романа Шухевича, мають історичне значення та запевнять розвиток духовної спадщини нашого народу".

АМЕРИКА І СВІТ

У Давосі почав працю Всесвітній економічний форум

ДАВОС, Швайцарія. — 27 січня розпочалася ювілейна (40-ва за рахунком) щорічна зустріч учасників Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ). На відміну від року попереднього, коли учасники обговорювали шляхи подолання ґльобальної кризи, завдання цьогорічних зборів полягатиме в аналізі вжитих заходів, обговорення ситуації, що склалася в світовій економіці, а також знаходження шляхів для подальшого розвитку системи. ВЕФ триватиме до 31 січня. Цього року в щорічних зборах у Давосі візьмуть участь близько 2,500 учасників, що з’їхалися з 90 країн, – політики, підприємці, учені і представники громадських організацій. Форум відкрив Президент Франції Ніколя Саркозі. З провідників інших держав очікується участь Президента Бразилії Луїса Іґнасіо Лула да Сілва, Президента Південної Кореї Лі Мін Бака, Прем’єр-міністра Еспанії Хосе Луїса Родріґеса Сапатеро, а також Прем’єр-міністра Канади Стівена Гарпера. *(„День“)*

Вибух у Багдаді

БАГДАД, Ірак. — Вибух у Багдаді 26 січня забрав життя 17 осіб. Поранень зазнали близько 80. Терорист підірвав себе у замінованому автомобілі неподалік міністерства внутрішніх справ. Напередодні, тобто 25 січня, у Багдаді три потужних вибухи забрали життя 36 осіб. Серед постраждалих були жінки та діти. Пошкоджено готелі та житлові будинки. Ці два вибухи стали першими серйозними терактами цього року. Останній маштабний напад у Багдаді стався на початку грудня 2009 року. Тоді загинули більш як 100 осіб. *(„5 канал“)*

Б. Обама запропонував посилити контролю банківського сектора

ВАШІНҐТОН. — 21 січня Президент США Барак Обама оголосив пляни щодо реґулювання діяльности фінансових інституцій, що стане найбільшою реформою цього сектора, починаючи з 1930-их років. Ці заходи, які активно пропаґував радник Б. Обами та колишній голова Федеральної резервної системи США Пол Вокер, можуть призвести до реструктуризації діяльности таких фінансових інституцій, як „Джей-Пі Морґан“, „Чейс“, „Ґолдман Сакс“ та „Банк Америки“. Таке оголошення Б. Обами щодо обмеження інвестиційної діяльности банків створило широке громадське незадоволення через те, що мільярди долярів платників податків пішли на порятунок банків, а тепер банкіри виплачують собі величезні бонуси. До нових правил входить введення верхньої межі щодо капіталізації фінансових інституцій та заборона комерційним банкам керувати приватними інвестиційними фондами. Б. Обама зазначив: „Ми не можемо мати систему, в якій, якщо банк виграє, гроші заробляють власники акцій, а у випадку програшу втрати покривають платники податків“. Критика з боку фінансового сектора не забарилася. Критики стверджують, що цей крок зменшить прибутки банків, унаслідок чого підприємцям та приватним особам стане ще складніше отримати банківські кредити. Одразу після оголошення Б. Обами вартість акцій на фондових біржах у світі різко впала. Речник Білого Дому Роберт Ґібс зазначив: „Як реаґує ринок на те чи інше – не моя справа коментувати. Те, що Президент зараз робить, так це – запроваджує правила, які забезпечать стабільність нашої фінансової системи, якої в нас не було ще кілька років тому“. Аби бути запровадженими у життя, ці заходи ще мають бути затверджені Конґресом. *(„Голос Америки“)*

У Перу евакуювали 2,000 туристів з міста інків

КУСКО, Перу. — Влада Перу 26 січня розпочала маштабну акцію з евакуації туристів, заблькованих через дощі в найближчих околицях старовинного міста інків Мачу-Пічу. За оцінками влади, зараз у населеному пункті поряд з інкськими руїнами знаходяться майже 2,000 туристів з США, Европи, а також з інших країн Латинської Америки. В акції порятунку покищо бере участь лише один поліцейський гелікоптер, який уже врятував з високогірного Мачу-Пічу майже 100 осіб. Евакуйованці доставлені в найближче місто Ольянтайтамбо, звідки їх автобусами відвезли в Куско. За словами міністра туризму Перу Мартіна Переса, 27 січня кількість гелікоптерів, які беруть участь в операції з евакуації туристів, має збільшитися до 10. Компанія „PeruRail“, яка здійснює доставу туристів до головних пам’яток перуанських Анд (Мачу-Пічу та озера Тітікака) залізницею, була змушена закрити 24 січня ділянку дороги, що сполучає Мачу-Пічу з містом Куско. Причиною виходу з ладу інфраструктури найпопулярнішого туристичного об’єкта країни стала цьогорічна аномальна погода в реґіоні. Сезон дощів, характерних для Перу в лютому, розпочався ще в середині грудня. 25 січня перуанський уряд оголосив у Куско надзвичайний стан у зв’язку з розгулом стихії. Археологічний комплекс старовинного міста інків Мачу-Пічу розташований на висоті 2,450 метрів, на вершині гірського хребта в долині ріки Урубамба, яка протікає на сході Перу. *(„День“)*

Американці назвали улюбленого актора 2009 року

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. — Актор і режисер Клінт Іствуд названий „улюбленим актором американців“ 2009 року. Друге місце жителі США віддали Джоні Депу (минулого року він зайняв восьме місце), третє – Дензелові Вашінґтонові. Такі дані подано в щорічному соціологічному опитуванні „Harris Poll“. До десятки улюблених акторів США також увійшли Сандра Булок, Том Генкс, Джордж Клуні, Джон Вейн, Меріл Сріп, Морґан Фрімен і Джулія Робертс. Зазначається, що в 2009 році з списку зникли імена Віла Сміта, Гарісона Форда і Анжеліни Джолі. *(УНІАН)*

Посла Німеччини виявили в автомобілі у річці

РЕЙКЯВІК, Ісляндія. — Поліція Ісляндії 26 січня повідомила, що Посол Федеральної республіки Німеччина в Ісляндії Карл-Ульріх Мюлер, який перебував за кермом свого автомобіля, ймовірно, не впорався з керуванням, і авто впало в річку. Поки невідомо, чи „помер він у висліді поранень, отриманих під час падіння чи з інших причин. „Смерть посла розслідується як нещасний випадок“, – сказав представник поліції. 23 січня глава німецької дипломатичної місії, що займав цю посаду з 2007 року, виїхав з Рейкявіку в місто Акюрейрі на півночі Ісляндії. 25 січня влада країни заявила про зникнення дипломата, після чого розпочали пошуки, в яких були задіяні поліція і групи рятувальників на гелікоптерах. Тіло дипломата було виявлено в районі міста Сейдауркроукюр того ж дня, проте поліція повідомила про це тільки 26 січня. *(„Кореспондент“)*

„Тойота“ відкликала з ринку понад 2 млн. автомобілів

ВАШІНҐТОН. — Найбільший у світі автовиробник – японська компанія „Тойота“ – 22 січня відкликала з американського ринку 2.3 млн. авт для ремонту педалі газу, яка може застрягти і спричинити аварійну ситуацію. Механізм, який додає газу, з часом може зноситися і спричинити сповільнення чи застрягання педалі, що може призвести до раптового пришвидшення руху авта чи навпаки – нездатности набрати швидкість, коли необхідно. „Тойота“ відкликала машини випуску 2005-2010 років таких моделей, як „РАВ-4“, „Корола“, „Мейтрікс“, „Авалон“, „Камрі“, „Гайлендер“, „Тандра“ та “Секвоя“. До подібного кроку компанія вдалась ще у вересні минулого року. Тоді власникам майже 4 млн. авт інших моделей було запропоновано повернути авта для безкоштовного ремонту. Щоправда, тоді проблема, за словами представників компанії, полягала у килимку під ногами, який міг спричинити застрягання педалі газу. *(„Голос Америки“)*

Осама бен Ладен погрожує США новими атаками

ВАШІНҐТОН. — Арабська телемережа „Аль-Джазіра“ транслювала авдіозапис, в якому голос, схожий на голос провідника „Аль-Кайди“, погрожує США новими атаками, якщо Вашінґтон не припинить підтримувати Ізраїль. Як сказано у зверненні, американці не житимуть в безпеці, поки в безпеці не житимуть палестинці. Голос у зверненні також стверджує, що „Аль-Кайда“ відповідальна за спробу підірвати американський літак над Дітройтом 25 грудня. Між тим, згідно з деякими джерелами, ніґерієць Умар Фарук Абдулмуталаб, звинувачений у причетности до плянованого злочину, під час допитів сказав, що „Аль-Кайда“ у наступних атаках на США або американські об’єкти за кордоном плянує використати смертниць-жінок, які привертають до себе меншу увагу служб безпеки як потенційні терористи. Востаннє провідника „Аль-Кайди“ бачили у 2007 році. Міністер оборони США Роберт Ґейтс у грудні 2009 року визнав, що американська розвідка вже кілька років не має даних про те, де насправді переховується Усама бен Ладен. *(„Голос Америки“, „Кореспондент“)*

Росія береться реформувати СНД

МОСКВА. — Росія має намір у березні скликати конференцію з реформування Співдружности незалежних держав (СНД). Про це 21 січня повідомив перший віцепрем’єр-міністер Росії Ігор Шувалов на міжнародній конференції „Росія і світ: виклики нового десятиліття“. Він вважає, що модернізація СНД – це важливе питання, що стоїть на порядку денному. І. Шувалов нагадав, що в 2010 році Росія є головою Співдружности. „Ми почали роботу з тим, щоб активізувати економічне співробітництво держав, які входять у неї. Вже готовий проєкт договору СНД про зону вільної торгівлі, що відповідає найвищим міжнародним стандартам“, – повідомив він. На його думку, базові принципи на просторі СНД можуть бути приблизно такими ж, які плянується закласти у взаємини з Евросоюзом. *(УНІАН)*

Представники США та Росії обговорили угоду про СНО

МОСКВА. —Помічник Президента США з національної безпеки Джеймс Джонс та голова Комітету начальників штабів Збройних сил США адмірал Майкл Мален 21 січня прибули до Москви для продовження переговорів щодо угоди про стратегічне наступальне озброєння (СНО). Переговори відбувалися 21 і 22 січня. У них взяли участь помічник Президента Росії Сергій Приходько та начальник Генерального штабу Збройних сил Росії Микола Макаров. *(Радіо „Свобода“)*

Південний захід США потерпає від повеней

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. — Майже весь південний захід США потерпає від повеней. Понад 2,000 осіб евакуювали з Каліфорнії. Цей штат найбільше потерпає від стихії. Через зсуви ґрунту зруйнувані тисячі осель. Швидкість вітру у реґіоні перевищувала 80 кілометрів на годину. Вітри пошкодили лінії електропередач – лише на півдні Каліфорнії 14 тис. мешканців залишилися без струму. Інше лихо спричиняло хаос на американських автомаґістралях. Сильні снігопади заблькували дороги та вулиці. За добу в аварії потрапили понад 50 авт. П’ятеро осіб загинули на тихоокеанському узбережжі країни – там буревій набрав такої потужности, що повиривав дерева. Вони завалилися на авта, в яких в цей час були люди. *(„5 канал“)*

Грузія остаточно вийшла з СНД

ТБІЛІСІ, Грузія. — Крапку у взаєминах з Співдружністю незалежних держав (СНД) 22 січня остаточно поставила Грузія, яка виходить із Міжпарляментської асамблеї Співдружности незалежних держав – уже завершилася офіційна процедура. Рішення про вихід з СНД парлямент Грузії ухвалив ще в серпні 2008 року – після початку російсько-грузинського військового конфлікту. Формально вихід з Співдружности оформили у серпні 2009 року, але досі Грузія була зв’язана з СНД кількома процедурними питаннями. *(„5 канал“)*

7 ЛЮТОГО – ДРУГА ТУРА ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Відразу після першої тури виборів президента України 17 січня, коли з 18 кандидатів на цей пост залишилися двоє – Віктор Янукович і Юлія Тимошенко, до редакції почали надходити численні статті з аналізами ситуації, що склалася в Україні, і думками про наступну туру виборів. Кілька з них вміщено на цій сторінці.

Чому в другій турі варто голосувати за Юлію Тимошенко

Тарас Кузьо,
Вашінґтон

Коли громадяни демократичних країн голосують, то вони здійснюють свій вибір, відштовхуючись від багатьох причин, включаючи позитивне сприйняття кандидата чи партійної програми, або ж голосуючи проти кандидата чи партії, не бажаючи, щоб ті перемогли на виборах. Західні виборці рідко голосують за ідеального кандидата, з яким вони повністю погоджуються; і два винятки з цього правила, які спадають на думку – це Віктор Ющенко (у 2004 році) та Барак Обама (у 2008 році). Тим не менше, як свідчать втрачені можливості ери В. Ющенка, політичне месіянство ніколи не втілювало у життя всі ті занадто великі надії, які виборці покладали на нього.

Крім усього, Україна відрізняється від уже зформованих демократій – тим, що президентські вибори у ній традиційно постають як цивілізаційний вибір. Під час виборів 1999 року комунізм був переможений чинним на той час Президентом Леонідом Кучмою, а у 2004 році Україна обрала европейську демократію замість евразійської олігархії та тиранії.

Останні п’ять років закріпили той европейський демократичний вибір, який було зроблено у 2004 році, таким чином унеможлививши сподівання Віктора Януковича на реванш за свою поразку. Але саме так не сталося, оскільки В. Януковича у вересні 2005 року повернув із „забуття“ В. Ющенко. І тепер В. Янукович та інші активісти Партії Реґіонів в разі його обрання наступним українським президентом, будуть розцінювати це як реванш, оскільки вони ніколи не брали на себе відповідальности за фальсифікації у виборах 2004 року і продовжують сперечатися, що заявлені (але ніколи не застосовані на практиці) кримінальні звинувачення були „репресіями“ проти них. Вони ніколи не визнають рішення Верховного суду, прийняте у грудні 2004 року, яке скасувало результати другої тури – фальшивої „перемоги“ В. Януковича.

У постмодерному світі лише незначна кількість виборці здійснюють свій вибір, базуючись на ідеологічному підґрунті, й західні політичні партії та їх провідники стають все більшою мірою гнучкішими в ідеологічних питаннях. Сучасні українські політики, включаючи Ю. Тимошенко, мають право еволюціонувати та розвиватися, вдосконалювати і поглиблювати свої погляди. При цьому Ю. Тимошенко є послідовною в обстоюванні шести власних головних ідеологічних положень, що відрізняє її від інших кандидатів, а особливо від В. Януковича.

1. Боротьба за українську демократію. Ю. Тимошенко була провідним діячем опозиції до режиму Л. Кучми, вона є єдиною представницею української еліти, яку за це було ув’язнено. Ю. Тимошенко одночасно очолювала рухи „Україна без Кучми!“ та „Повстань, Україно!“, спрямовані проти кучмівського режиму, підтримувала вимоги імпічменту Л. Кучми, започаткувала „Фронт національного спасіння“ і була головним засобом мобілізації протестуючих під час Помаранчевої революції.

Ю. Тимошенко підтримала парляментський конституційний устрій, який представляв рух України до політичної системи европейського зразка, і винесла науку з того, що загрожувало виникненню диктатури. Ю. Тимошенко єдина підтримувала втілення у життя гасла Помаранчевої революції „Бандитам – тюрми“, який вимагав від українських політиків підзвітности виборцям та рівности перед законами.

2. Боротьба з корупцією. Ю. Тимошенко боролася з корупцією в енерґетичній сфері впродовж останніх 10 років – з часів, коли вона у 1999-2001 роках була віце-прем’єр-міністром в уряді В. Ющенка. Вона наодинці боролася проти газового посередника „РосУкрЕнерґо“ (РУЕ). Злочини в енерґетичному секторі завжди були найбільшими проявами корупції в Україні, і уряд Ю.Тимошенко може пишатися усуненням РУЕ, а отже – найбільшого джерела корупції з України.

(Закінчення на стор. 16)

Тільки один вибір

Аскольд Лозинський,
Ню-Йорк

Як і передбачалося, після першої тури президентських виборів в Україні залишилося два кандидати з протилежними орієнтаціями. Юлія Тимошенко, кандидатка від національно-демократичного табору, орієнтується на Захід, а другий кандидат, Віктор Янукович, – авторитарник з проросійськими поглядами, який обіцяє зробити державною в Україні російську мову та повернути політику України в сторону Москви.

Тому теперішні вибори сміло можемо вважати переломними. Україна є особлива країна – з демократичним устроєм, але закони в ній не діють. І вони далі не діятимуть, якщо переможе В. Янукович.

Громадяни України втомилися від виборів. Народ розчарувався в політиках і політиці.

Приглянемося ближче до сьогоднішньої виборчої картини. Хто є хто?

Проголошуючи свій намір кандидувати на пост президента, 8 серпня 2009 В. Янукович згадав Помаранчеву революцію, але згадав у такий спосіб: „...Я був прямим учасником подій п’ятирічної давности і тому маю моральне право стверджувати, що країні це не потрібно, а громадянам – не потрібно вдвічі...“. Тим часом дбре відомо, що В. Янукович був не тільки „учасником“ подій 2004 року на Майдані Незалежности, а їх спричинив, грубо зфальсифікувавши вислідди виборів. То хіба це дає йому„моральне“ право оцінювати ті революційні події і їхнє значення для очищення українського суспільства?

21 листопада 2009 року В. Янукович поїхав в Росію, в Санкт-Петербурґ, де виступив на XI з’їзді партії „Єдина Росія“. Ось що він там говорив: „З „Єдиною Росією“ ми співпрацюємо вже багато років, і сподіваємося, що ця співпраця в майбутньому тільки зміцниться... Сьогодні є реальний шанс повернути наші відносини в русло не просто стратегічного, а історичного партнерства: разом будувати майбутнє наших народів і наших держав... Я з інтересом ознайомився з посланням Президента Росії Дмитра Медведєва до Президента Віктора Ющенка, уважно стежу за ініціятивами російського уряду. І сьогодні виступ Володимира Володимировича Путіна ще раз мене переконав у тому, що Росія – на правильному шляху... У 2010 році ми перевернемо цю сторінку і почнемо новий діялог у форматі Україна–Росія–Европейський союз“.

Ю. Тимошенко у свої біографії та політичній діяльності проявила себе тонким дипломатом, здатним успішно діяти у міжнародних питаннях, Згадаймо, як вона досягнула угоди з Міжнародним валютним фондом під час економічної кризи. Вона зарекомендувала себе обережним економістом, зберігаючи фіскальну відповідальність в межах державного бюджету, одначе, з увагою до щоденних потреб населення. Вона була серцем і мотором Помаранчевої революції, хоч і не її суб’єктом. Вона підтримувала національну політику Президента Віктора Ющенка, незважаючи на особисті конфлікти між ними. Вона висловилися в користь української мови, запевняючи, що доки від неї щось залежатиме

(Закінчення на стор. 16)

Вибори в Україні – очима російської правозахисниці

Відома російська журналістка, колишня дисидентка-правозахисниця Валерія Новодворська в інтерв’ю українському політологічному журналові „Фокус“ назвала кепськими результати першої тури президентських виборів в Україні, на яких чинний глава держави одержав 5.45 відс. голосів.

На думку В. Новодворської, Україна не спромоглася належним чином оцінити „надзвичайно привабливого президента, природного антирадянщика, справжнього інтеліґента, українського патріота, людину, яка не бавилася в жодні рейтинги“.

Правозахисниця згадала, що під час російсько-грузинського конфлікту Віктор Ющенко відважився відверто виступити проти Москви і підтримати Михайла Саакашвілі: „Не думав, скільки потім буде коштувати нафта і газ, а просто сів у літак і прилетів у Тбілісі... Юля туди не полетіла... З боку В. Ющенка то був героїчний вчинок... Він також був тією людиною, котра пропонувала прийняти закон про кримінальну відповідальність за заперечення Голокосту, як у Німеччині, за заперечення Голодомору, за радянську символіку. Він був людиною, котра сказала правду про Організацію українських націоналістів, про УПА, про українське минуле, про злочини радянської влади в Україні...“.

„...Отруєний, заради України він ще раз пішов кандидувати, а вони його відкинули... П’ять з половиною відсотків – це тому, що він не вдавався за допомогою ні до попси, ні до артистів, ні до режисерів. Він вдавася тільки до правди. Але й Бог не може допомогти, коли люди відвертаються від правди, ні від Бога. Справжні громадяни України – це ті 5.5 відс.“, – сказала В. Новодворська.

Виборців Віктора Януковича і Сергія Тігіпка московська журналістка вважає загрузлими в радянському минулому. „Це той баляст, котрий досі не виліз на берег з совєтського болота. Це люди, котрі не тямлять, що чинять. Як можна думати, що В. Янукович нагодує й одягне народ? За рахунок чого? Це людина, котра готова плазувати перед Російською імперією, і плазувати безплатно. Ніхто йому за це нічого не дасть, ні газу ні нафти... Так само й С. Тігіпко, колишній керівник виборчого штабу В. Януковича...“.

В. Новодворська висловила думку, що В. Ющенко, зазнавши поразки, повинен зробити все, аби не допустити до влади В. Януковича. Для цього добре було б, якби Президент закликав своїх прихильників у другій турі проголосувати за Юлію Тимшенко.

„Певна річ, Юлія Тимошенко також не мед, – визнала В. Новодворська. – Й вона йшла на компроміси, й вона вдавала, що дуже любить Володимира Путіна. Але вона разом з Ющенком підписувала заяву про вступ України в НАТО, вона стола на Майдані. Коли вона стане президентом і їй вже не треба буде запобігати ні перед ким, вона заспокоїться, перестане займатися популізмом і будуватиме нормальну капіталістичну економіку, тому що гроші вона вміє рахувати. Гроші вона любить, діяманти купує. А до того ж – має голову на плечах...

...Тим часом Янукович до тієї міри примітивний і недорозвинений, що не розуміє, де добро для України, він може Україну просто продати, поклавши собі декілька мільярдів у кишеню. Він може зробити російську мову другою державною, що позбавить Україну її ідентичности, зробить іграшкою в руках Росії....“, – підкреслила журналістка і зробила такий висновок:

„Треба взяти себе в руки і голосувати за Тимошенко. Не сидіти вдома, не казати, що з протесту проти її негідної поведінки проголосую за Януковича. Тому що цей варіянт нічого не принесе, крім великих неприємностей“. *(„Фокус“, 20 січня)*

Вибір в другому колі

7 лютого нелегкий вибір постане перед тими, хто в першому колі проголосував за Сергія Тігіпка, Арсенія Яценюка, Олега Тягнибока та інших кандидатів на пост президента України. А таких було понад 42 відс. від загального числа виборців. Майже 10 млн. осіб не хотіли бачити президентом ні Віктора Януковича, ні Юлію Тимошенко. Вони голосували за надію на нове ім'я, нові ідеї, нових людей. Наскільки простішим для них був би вибір, якби до другого кола потрапили, наприклад, С. Тігіпко та А. Яценюк. Тоді обирали б найкращого, а не голосували проти найгіршого. В другому колі доведеться вибирати між тими, кого ті 10 млн. виборців подумки відправили у відставку. Дуже непростий вибір.

Головна проблема В. Януковича полягає не в його кримінальному минулому. І не в тому, що він не завжди знає, що і як треба сказати. Проблема цього кандидата у тому, що він не розуміє становища, у якому перебуває Україна, не знає, що потрібно зробити, щоб Україна стала частиною цивілізованого світу. У нього – високий ступінь особистого авторитаризму, до якого він явно звик. У такій атмосфері не можуть народитися обговорення та пропозиції, створюватиметься жорстка вертикаль. Під час попередніх виборів у 2004 році В. Янукович виявив себе прислужником Росії та її прибічників в Україні, тому тепер він є авторитетом тільки для них.

У ситуації, що склалася, проґресивні виборці перенесли свої надії на Юлію Тимошенко. Вона блискавично орієнтується в політичних обставинах, опанувала українську мову, дивиться в бік Европи. Впродовж цього тижня до „Свободи" надійшло ряд звернень відомих громадських діячів та об'єднань з закликаками голосувати за кандидатуру Ю. Тимошенко. Кілька з них вміщено на стор. 5. Герой України, учасник Другої світової війни, колишній політв'язень Левко Лук'яненко пише про Ю. Тимошенко: „Я давно її знаю. Мені добре відомі її сильні й слабкі сторони, її добрі якості й якісь недоліки. Але нині мова про важливіше. Доля обрала саме цю жінку, аби дати шанс зупинити навалу антиукраїнської орди на чолі з Януковичем".

На жаль, це правда. Ю. Тимошенко прагне абсолютної влади. У неї є нетерпимість до альтернативної точки зору. Вона залишила Україну в розпал економічної кризи без міністра фінансів за те, що він висловив своє незалежне бачення економічної деґрадації України. При цьому прогноза Віктора Пинзеника на тлі того, що сталося в економіці у 2009 році, виявилася занадто оптимістичною. Вона позбулася міністрів закордонних справ, оборони й транспорту за те, що вони були чи не єдині, хто мав мужність мати в уряді відмінну від думку. Ю. Тимошенко не уявляє себе поза боротьбою. На посаді прем'єра вона монополізувала право на правду, відрізала доступ до публічної статистичної інформації, яка повідомляла про реальний стан речей у економіці. Але іншої кандидатури немає. Дмитро Павличко пише, що тепер найважливіше – це „вибір самої Тимошенко, її відвага стати проти бездушної, антиукраїнської, керованої агентурою КҐБ кліки Януковича".

Україна згаяла час у політичних чварах і заслужила покарання відсутністю провідників. які могли б стати всенародними кандидатами на найвищу посаду. Але є надія – 42 відсотки виборців усе ж проголосували за третю силу, яка вже виходить на передній край політичного життя. І вибори були демократичними. Це визнали у світі. Це – досягнення України.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

СІЧЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Біля могили Якова Гандзюка

Яків Гандзюк

На цвинтарі Видубицького монастиря у Києві серед могил багатьох відомих осіб є поховання генерала Якова Гандзюка, українського військового діяча, командира Першого українського корпусу. У важкі дні становлення незалежної України, 1 листопада 1917 року, до Києва була переведена Перша українська дивізія, якою тоді командував Я. Гандзюк. Це була в царській армії 104-та стрілецька дивізія у складі 34-го армійського корпусу під командуванням генерала Павла Скоропадського, яка перейшла на службу Україні на чолі з своїм командиром.

Силами дивізії в ніч з 29 на 30 листопада 1917 року було роззброєно революційні частини Київського ґарнізону. Після виходу П. Скоропадського у відставку в грудні 1917 року Я. Гандзюк став командиром корпусу. Його полки захищали Київ від червоноґвардійських загонів у січні 1918 року. Наприкінці січня 1918 року разом з начальником штабу корпусу Яковом Сафоновим генерал Я. Гандзюк прибув до Києва на нараду в Генеральному секретаріяті Української Народної Республіки. Більшовики захопили генерала і стратили після його відмови перейти на сторону червоних.

Влітку 1918 року, після вигнання більшовиків з Києва, тіло генерала знайшли в загальній могилі на одному з кладовищ і перепоховали з військовими почестями на цвинтарі Видубицького монастиря. На тілі страченого було виявлено 12 багнетних ран.

Могила Якова Гандзюка на території Видубицького монастиря.
Фото: Генадій Свиридовський

Могила героя була знищена в 1950-ті роки і відновлена в незалежній Україні.

Я. Гандзюк був професійним вояком. Він народився 21 березня 1873 року на Поділлі. Вчився у Вінницькому реальному училищі.

Службу почав в 47-му Українському полку 5 листопада 1891 року, потім вчився в Одеському піхотному юнкерському училищі, на штабс-капітанських курсах. Я. Гандзюк брав участь у війні 1904-1905 років проти Японії, відзначився у багатьох боях, у битві під Мукденом. Указом імператора Росії був зарахований з родиною до потомственого дворянства.

До початку Першої світової війни пройшов шлях від єфрейтора до полковника (1915 рік), у червні 1917 року став генералом. За час війни був дев'ять разів поранений, але повертався в стрій.

З дружиною Вірою Чудиновою мали сина Георгія.

П. Скоропадський писав у своїх споминах про Я. Гандзюка: „29 грудня я здав корпус Гандзюкові. Сафонов залишився начальником штабу. Обидва ці чесні лицарі, судячи по уривочних відомостях, які я мав, загинули на своїх постах, не спробувавши навіть рятувати себе перед купкою осаталілих збольшевичених розбишак".

Л. Хм.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує на доповідь

д-ра ВОЛОДИМИРА МЕЗЕНЦЕВА

(Торонтонський університет)

„Садиба гетьмана Мазепи в Батурині у світлі нових досліджень"

в суботу, 6 лютого 2010 р. о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

У Харкові знищують осередок „харківської школи" гри на бандурі

Кобзарська справа у Харкові опинилася у критичному стані. Мова йде про гурти автентичного кобзарського виконавства та подвижників відомої у світі „харківської школи" гри на бандурі.

З часу проголошення незалежности України в Харкові сталися разючі зміни. Раніше в місті переважало скептичне і зверхнє ставлення до музикування на бандурі. Але з весни 1989 року, коли у Харкові побував визначний бандурист Микола Будник, громадське ставлення до виконавців на традиційних музичних інструментах почало поволі змінюватися. З'явилися природне розуміння бандури як інструмента, цікавість до виконуваного на ньому репертуару, відродилася давно забута повага до співця.

Особливо важливу ролю в ініціюванні поступового, але неухильного відродження на Харківщині кобзарської традиції, старосвітських музичних інструментів, виховання кола шанувальників і продовжувачів слобідської епічної традиції відіграв культурно-освітній центр Харківського міського товариства „Спадщина". Лише протягом останніх 10 років завдяки наполегливій діяльності громадських організацій, що входять до складу „Спадщини", зокрема Фонду ім. Гната Хоткевича, Спілки української молоді та Харківського кобзарського цеху, успішно почав розвиватися мистецький напрямок музикування на автентичних інструментах – кобзі, бандурі, лірі, гудку, торбані, гуслах. Дістав розвиток мистецький рух традиційного виготовлення старовинних інструментів, засновано і зареєстровано Музей-майстерню слобідського кобзарства, відбуваються щорічні виставки традиційних інструментів.

Завдяки співпраці з діяспорою харківці добре знайомі з творчими здобутками всесвітньо відомих бандуристів Віктора Мішалова (Канада), Юліяна Китастого (США), Петра і Неоніли Деряжних (Австралія), Юрія Фединського (США-Україна).

На базі „Спадщини" засновано експериментальну студію з дослідження і вивчення харківського способу гри на бандурі. Нагадаємо, що „харківська школа" була створена й розвинута на початку XX ст. Г. Хоткевичем і являла собою своєрідний концентрат кращих мистецьких надбань традицій кобзарів Слобідщини. Але у 1930-их роках „харківську школу" було заборонено, а її засновника Г. Хоткевича 8 жовтня 1938 року було розстріляно.

Лише через 60 років після репресій і заборон „харківська школа" гри знову почала свій шлях відродження у Харкові. Утворилося творче коло подвижників „харківського" способу гри на бандурі, на Львівській музичній фабриці „Трембіта" на замовлення харків'ян вже виготовлено кілька бандур „харківського" типу. Очолює навчальний процес знаменитий бандурист із Канади В. Мішалов, який нещодавно отримав звання кандидата з мистецтвознавства за захист у Харкові дисертації, присвяченої „харківській" школі виконавства на бандурі.

Фонд ім. Г. Хоткевича вже протягом кількох років видає твори з музичного доробку Г. Хоткевича, над якими ще донедавна тяжіла офіційна заборона. Як бачимо, зусиллями громадських організацій Харкова проведено величезну роботу щодо відродження забутої традиційної гри на бандурі.

Минулі очільники міста Євген Кушнарьов і Володимир Шумілкін, попри неоднозначні політичні орієнтації, розуміли вагомість і цінність для розвитку культури Харкова національної культурної спадщини, тому сприяли збереженню традиційного музичного надбання Слобідщини. Зокрема за сприяння Є. Кушнарьова у Харкові було встановлено пам'ятний знак репресованим кобзарям у парку ім. Тараса Шевченка, відкрито меморіяльну дошку і засновано меморіяльний будинок-музей Г. Хоткевича у селі Високому Харківської области, започатковано Всеукраїнський огляд та Міжнародний конкурс виконавців на українських народних інструментах ім. Г. Хоткевича.

Проте становище радикально змінилося, коли головою міста став Михайло Добкін, який взяв курс на повну і безкомпромісну деукраїнізацію Харкова.

Харківським кобзарям офіційно заборонено виступати в навчальних закладах муніципального підпорядкування. Заборонено дітям відвідувати виставки традиційних музичних інструментів Слобідщини, які кобзарський цех влаштовує кожного року в Харкові і безкоштовно проводить ознайомлювальні екскурсії для дітей і дорослих. Посадник Харкова вже близько року докладає багато зусиль, щоб різними способами цілком безпідставно позбавити „Спадщину" приміщення (вул. Сумська).

М. Добкін, незважаючи на вимоги харківської громадськости, категорично відмовляється вшановувати пов'язаних з Харковом визначних подвижників кобзарського мистецтва. Він заборонив харків'янам за зібрані ними фонди встановити меморіяльну дошку визначному українському художникові, етнографові й дослідникові творчого набутку народних співців Слобідщини Порфирієві Мартиновичеві, якого глибоко шанують сучасні подвижники кобзарського мистецтва. Натомість за підтримки нинішнього міського голови у вересні 2009 року на вулиці Демченка було урочисто встановлено меморіяльну дошку засновникові Харківського відділення зловісного „Союза руского народа" (інакше – „Чорної сотні") Андрієві Вязигінові, який був надхненником проведення у Харкові на початку XX ст. етнічних чисток та гонінь на діячів української культури.

Павло Клененко,
кореспондент незалежної газети „Український простір"
Харків

Публікацію здійснено за підтримки відомих бандуристів Олі Герасименко з США і Віктора Мішалова з Канади.

Не маємо права бути спостерігачами

Тривожна ситуація, яка склалася нині в Україні, змушує мене звернутися з проханням до кожного, кому не байдужа доля України, задуматися над тим, що нині відбувається у нашій державі. Великим благом для кожної людини і для всього народу є здатність порівнювати.

На основі порівняння будується кожен вибір. Без порівняння вибір – це звичайне жеребкування, покладання відповідальности за долю на сліпий випадок.

Порівняння освітлює нашу історію і допомагає зробити правильний вибір. Коли в листопаді 1999 року на політичній арені постала ця двійка, Леонід Кучма і Петро Симоненко, то, як і нині, з'явилися заклики не йти на вибори.

Перейняті долею України виборці зробили правильний вибір. Л. Кучма не був для України подарунком, і все ж це не П. Симоненко з його червоним словоблудством.

Не було такої складности з вибором, коли появилася нова пара: Віктор Ющенко і Віктор Янукович. Мудрий народ зорієнтувався, хто є хто. П'ять років Президентом України був В. Ющенко. Сьогодні до нього і його команди багато запитань.

Але час не стоїть на місці. Історія знову відкрила перед нами завісу і на сцені нова пара: Юлія Тимошенко і В. Янукович. Тепер збанкрутілі політики та продажні політтехнологи намагаються нав'язати людям думку, що Ю. Тимошенко і В. Янукович – одне і те ж саме. Це, очевидно, безсоромне лукавство. У них хіба одне й те саме – дві „ходки" на „зону" – у нього за кримінал, а в неї – кучмівські репресії під час акції „Україна без Кучми"?

Ю. Тимошенко і В. Янукович – це два різні полюси. Ю. Тимошенко – полюс державницьких, національних інтересів, тоді як В. Янукович – полюс антинаціональної спрямованости.

Десятки разів В. Янукович заявляв, що він домагатиметься запровадження в Україні другої державної мови, політико-економічної інтеґрації з Росією, тоді як Ю. Тимошенко впевнено й послідовно відстоює принцип єдиної державної мови та европейське майбутнє України.

В. Янукович – вайлуватий тугодум, Ю. Тимошенко здатна виправляти помилки і вчитися на них. В усіх випадках у неї – блискавична реакція.

Упродовж останніх років всі зусилля її суперників були спрямовані на те, щоб вона не витримала вантажу проблем, що звалився на її плечі. Здатність нести ношу понад силу, тримати планку понад міру – свідчення великої сили і таланту. Тільки такому непересічному політикові до снаги справитись з президентськими обов'язками, послідовно відстоювати інтереси України на міжнародній арені, дбати про територіяльну цілісність держави.

У складний для України час не маємо права бути безсторонніми, пасивними спостерігачами. Я вірю, що кожен український виборець-державник прийде на виборчу дільницю 7 лютого і проголосує у другій турі виборів за Ю. Тимошенко.

Богдан Горинь,
колишній дисидент,
член Національної спілки письменників та Національної спілки художників України,
член Політради Народного Руху України, Київ

Чи була війна вітчизняною?

Німецький військовий ідеолог і коментатор Карл фон Клаузевіц описує війну як „продовження політики іншими способами". Він також подає думку що „кожний завойовник", мовляв, „любить мир".

Коли придивитись до історичних вже тепер українсько-російських взаємин, то дивуємся, скільки було в них справжньої нищівної війни! Росія любить вживати термін „вітчизняна війна". Так вона називала війну два рази – першого разу проти Наполеона і другого разу – проти Гітлера.

Якщо взяти політику і війну, як два поняття і два процеси, які діють в спільному напрямку, то можна подумати, що „вітчизняну війну" Росія провадила, властиво, тільки проти України. В усякому разі така війна була значно інтенсивніша, ніж війни проти Франції чи Німеччини.

Цікаво, що в радянській і російській, а також і в радянській українській історіографії війни козацтва проти Туреччини чи Польщі ніхто ніколи не називав „вітчизняними".

Все це тому, що термін „вітчизняна війна" має емоційно-патріотичний присмак і тому вживати його в українському напрямку було б для Росії та її прислужників з України недоречним.

„Вітчизняність" же Другої світової війни – це окрема історично-термінологічна тема, в якій варто було б описати, як Червона армія „захищала Україну" від німецького вермахту, коли вся територія України під час другої половини 1941 року опинилася в німецьких руках. Зокрема цю „вітчизняність" ставлять під сумнів мільйони полонених вояків-українців, знищення промислового потенціялу України, страта еврейського населення. Виходить, що „вітчизняна війна" знову стала війною Росії проти України, але вже силою недавнього союзника Москви – німецького війська.

Д-р Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

КОРИСТУЙТЕСЯ ЕЛЕКТРОННИМИ АРХІВАМИ
„СВОБОДИ" ....www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" ....www.ukrweekly.com

На відзначення Дня соборности України

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 22 січня з нагоди 91-ої річниці Акту Злуки Української Народної Республіки та Західньо-Української Народної Республіки (ЗУНР) на цвинтарі в Дженкінтавні відбулась офіційна церемонія покладання квітів до могили видатного українського громадсько-політичного діяча, Державного секретаря зовнішніх справ ЗУНР Льонґина Цегельського, який 22 січня 1919 року на Софійському майдані у Києві зачитав Ухвалу Української Національної Ради про волю ЗУНР об'єднатися в єдину Українську соборну державу. У церемонії взяли участь Постійний представник України в ООН, Посол Юрій Сергеєв, Генеральний консул України в Ню-Йорку Посол Сергій Погорельцев, радник Посольства України в США Олександер Александрович, представники громадськости.

Вшановуючи пам'ять борців за Соборність України, С. Погорельцев виголосив промову біля обеліска „В пам'ять полеглих героїв за волю України", у якій зокрема сказав:

„Проголошення Акту Злуки стало логічним завершенням українських національно-визвольних змагань, які увійшли у відкриту, революційну фазу в березні 1917 року. Соборний Універсал деклярував установлення української влади на українських етнічних теренах, які в різні часи були поділені між різними імперіями, а станом на початок 1919 року державно організувалися на уламках Австро-Угорської та Російської імперій у формі УНР та ЗУНР. „Сьогодні положено найкращий камінець під будучину українського народу. Українська нація прилучилася до европейської культури, і це прилучення є найкращою запорукою, що Україна не загине", – сказав на урочистому відкритті Українського університету в Києві у жовтні 1918 року один із творців Акту Злуки, Державний секретар і управитель закордонних справ ЗУНР Льонґин Цегельський, передчуваючи документальне оформлення об'єднавчого процесу.

22 січня 1919 року в золотоверхому Києві під перегук дзвонів св. Софії було ухвалено рішення про об'єднання двох, розділених історичною прірвою, гілок українського народу. В Універсалі Директорії УНР наголошувалося: „Здійснились віковічні мрії, якими жили і за які умирали кращі сини України. Однині є єдина незалежна Українська Народна Республіка". Так постала єдина соборна Українська держава.

Промовляє Генеральний консул України в Ню-Йорку Посол Сергій Погорельцев.

Акт Злуки був, насамперед, спробою ліквідації вікової роз'єднувальної межі між заходом і сходом України, він став героїчною сторінкою нашої історії, безцінним надбанням духовної скарбниці українського народу, свідченням його величних звитяг і драматичних невдач.

Об'єднавча акція 1919 року залишила глибинний слід в історичній пам'яті українського народу. Свідченням цього стали січневі події 1990 року, коли ця пам'ять вибухнула протестами і виструнчилась живим людським ланцюгом, єднаючи Київ і Львів, схід і захід України.

Відзначення Дня Соборности, вшанування творців Акту Злуки – це не тільки завжди нагальна суспільна потреба, а й наш моральний імператив берегти світлу пам'ять незліченних жертв, принесених українським народом на вівтар незалежности, соборности й державности.

Нехай героїчний і трагічний досвід боротьби за єдину соборну українську державу додає нам сили духу і волі в розбудові могутньої процвітаючої України, в якій завжди пануватимуть громадянський мир і людська взаємодопомога, висока духовність і культура, а чесна праця забезпечуватиме гідний рівень життя в демократичному суспільстві".

Ліля Григорян

Покладання квітів до могили видатного українського громадсько-політичного діяча, Державного секретаря зовнішніх справ ЗУНР Льонгина Цегельського 22 січня в Дженкінтавні, Пенсильванія.
Фото: Богдан Мовчан

СКУ і УККА позитивно оцінили проведення першої тури виборів

ТОРОНТО. – Починаючи від 1999 року, Світовий Конґрес Українців (СКУ) організовує місію спостерігачів від української діяспори з метою забезпечення в Україні чесних і прозорих виборів.

У зв'язку з виборами президента України, в нинішньому році СКУ закликав українців діяспори зголоситись до участи у цих виборах у ролі міжнародних спостерігачів. На заклик відгукнулися представники українських громад з Австрії, Австралії, Великобританії, Казахстану, Канади, Німеччини, Польщі, Росії, Франції та США. Окрім того, Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) та Канадсько-Українська Фундація (КУФ) у співпраці з Конґресом Українців Канади (КУК), організували місії міжнародних спостерігачів, котрі координували свою діяльність з СКУ.

Центральна виборча комісія України зареєструвала 227 міжнародних спостерігачів від СКУ, УККА та КУФ/КУК. Головним спостерігачем від СКУ була член Ради директорів СКУ Тамара Ґалоолексій, президент УККА.

Згідно з інформацією міжнародних спостерігачів, які вели спостереження в різних реґіонах України, перша тура президентських виборів в цілому відповідала міжнародним стандартам вільних і демократичних виборів та пройшла без значних порушень, які б могли мати вирішальний вплив на результат.

Підсумовуючи інформацію міжнародних спостерігачів від української діяспори про першу туру виборів президента України, СКУ відзначає значне покращення у виборчому процесі в порівнянні з попередніми президентськими виборами 2004 року, під час яких порушення Закону про вибори були настільки неправомірними, що призвели до скасування Верховним судом України оприлюднених результатів та призначення повторного голосування.

СКУ

* * *

НЮ-ЙОРК. – Цього року Український Конґресовий Комітет Америки (УККА), що має тривалий досвід спостереження за виборами в Україні (в 1991, 1994, 1998, 1999, 2002, 2004, 2006, 2007 роках), знову взяв активну участь у спостереженні за виборами президента України 17 січня.

Зареєстровані від УККА 104 міжнародних спостерігачі зі США, Канади, Франції, Великої Британії, Німеччини, Австралії та Польщі в день виборів спостерігали за голосуванням в Київській, Донецькій, Черкаській, Івано-Франківській, Львівській, Полтавській, Харківській областях, в Автономній Республіці Крим, а також на закордонних виборчих дільницях в США – у Вашинґтоні, Ню-Йорку, Чикаґо, Сан-Франциско.

Працюючи на 227 виборчих дільницях, місія міжнародних спостерігачів УККА ствердила, що, попри деякі незначні порушення виборчого процесу, в цілому вибори відбулися прозоро, вільно та демократично.

Міжнародні спостерігачі помітили такі недоліки і порушення під час виборчого процесу: в день виборів 17 січня в Харкові не були демонтовані виборчі аґітаційні стенди одного з кандидатів в президенти України; деякі члени виборчих комісій не були обізнані з Законом про вибори президента України; не було створено відповідних умов для праці дільничних виборчих комісій, була низькою оплата їхньої праці; в різних реґіонах застосовувалась різна процедура внесення до додаткового списку виборців осіб, які мали право голосувати, але не були зазначені в списках виборців. Також не були внесені до Закону про вибори президента України рекомендовані Комісією ООН з прав людини та Венеціянською комісією поправки для відповідності міжнародним стандартам, що ускладнило виборчий процес.

Ці недоліки не вплинули на загальний результат волевиявлення виборців.

УККА продовжує спостереження за ходом виборів Президента України під час другого туру для забезпечення демократичного виборчого процесу.

УККА

Святкові дні січня у Чикаґо

Під час свята Богоявлення Господнього у Чикаґо. На першому пляні – о. Іван Кротець. *Фото: Іван Грицак*

ЧИКАҐО. – На день свята Богоявлення Господнього цикл різдвяних свят добіг кінця. В українців різдвяний період триває 26 днів. І це тому, що частина вірних Української Греко-Католицької Церкви святкує Різдво 25 грудня. Тоді, як для цієї частини вірних свята закінчуються 6 січня – у день Богоявлення, інша частина вірних УГКЦ, як теж і вірні Української Православної Церкви того дня починають різдвяний цикл Свят-Вечором. Через родинні зв'язки декому доводиться святкувати Різдво Христове в родинному колі два рази. Навіть деякі церкви, що колись святкували Різдво виключно 25 грудня, почали служити різдвяні відправи 7 січня (повернення до прадідівських традицій).

Останні два дні різдвяного періоду – Навечір'я Богоявлення й Господнє Богоявлення, або, як прийнято називати це свято побутовою мовою – Йордан, Водохрестя, а навіть Водохрищі – за юліянським календарем припадають на 18 і 19 січня. Ці два святкові дні різдвяного періоду особливо величаво святкує парафія свв. Володимира й Ольги в Чикаґо. Цього року вони випали на понеділок і вівторок.

У день Навечір'я Богоявлення церковні відправи почалися о 8-ій год. ранку служінням Царських Часів. Пізніше, о 10-ій год., була відслужена Літургія св. Василія Великого, яка включала акт Великого Водосвяття всередині храму. А надвечір ще була відслужена Велика Вечірня. Служителями були настоятель о. Олег Кривокульський, о. архимандрит Іван Кротець, о. Ігор Кошик та о. Степан Костюк.

Увечорі після церковних відправ вірні зібралися в Культурному осередку й засіли до спільної трапези, яку традиційно улаштовує парафія на Щедрий Вечір. За нашим церковним уставом, Щедрий Вечір – день посту, тож страви були пісні.

Вечір пройшов святково. Люди співали колядки, щедрівки, веселилися, але дещо стримано. Святкову трапезу започаткував настоятель о. О. Кривокульський колядкою „Бог Предвічний народився".

Велику приємність справили малята із садочку „Дзвіночок". Під проводом свого керівника Оксани Петрів вони прийшли з колядою та гарними віншуваннями. Після малят присутніх розважали діти співочої школи Галини Герявенко.

З давних давен на Щедрий Вечір парафію свв. Володимира й Ольги відвідують представники української фінансової установи – каси „Самопоміч". Її представник Олег Караван прийшов з побажаннями та подарунком. Присутні подякували касі „Самопоміч" оплесками.

19 січня, в сам день Богоявлення Господнього, двері храму були відкриті раненько, бо вже о 7-ій год. отці служили Велике Повечір'я з Литією. На тетраподі була виложена ікона – Христос у річці Йордані, яка всім пригадувала Христове хрещення та подію Богоявлення. Відтак слідувала Соборна Свята Літургія, яку служили раніше названі отці та о. ректор Богдан Налисник з катедри св. о. Миколая. До Літургії співали хористи хорів „Прометей" та „Благовість".

Особливою подією дня було Велике Водосвяття, яке з року в рік, незалежно від морозів, відбувається перед храмом після Літургії. На підсилення святковости цього унікального дійства парафія встановлює перед храмом викарбований з льоду хрест – символ хрещення і християнства. І цього року він пишався, як колись.

Водночас усі дивилися на пам'ятник першому Патріярхові УГКЦ Йосифові Сліпому, що був воздвигнений у його честь 22 листопада 2009 року перед собором. Коли отці освячували воду, коли хор співав церковні пісні, до собору приходили мешканці околиці, які приглядалися до святкувань.

Вірні ж пригадували, що писав у своєму „Завіщанні" Патріярх Йосиф: „Не стидайтеся свого рідного, дорожіть своєю духовною спадщиною! Яка ж вона, ця наша духовна спадщина цінна і багата! Вона ніяк не заслуговує на те, щоб погорджувати нею!"

Лука Костелина

Оселя ОДВУ ім. О. Ольжича провела Просфору

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. – Організація Державного Відродження України (ОДВУ), долучуючись до інших громад, 16 січня на оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича в Лігайтоні провела особливий обід – Просфору.

На тлі гірської зимової погоди, у просторій і чудово прикрашеній залі зібралися жителі оселі та цілої округи.

Серед святково прикрашених столів був особливий свят-вечірній стіл, на якому, серед соломи, сіна і часнику, на тлі чудової вишивки, були викладені калачі та 12 свят-вечірних страв. Під іконою, на фоні стінного килиму, стояв дідух, який своєю золотою барвою окрашував Різдво.

Коли залю виповнили гості, голова ОДВУ і рівночасно оселі, Олесь Процюк, привітавши гостей, заспівав „Бог Предвічний". Спів лунав по всій зимовій довколишності.

Під час споживання свят-вечірних страв Уляна Процюк розповіла присутнім про різдвяні звичаї, а ансамбль „Казка" зворушував публіку колядами і щедрівками з усіх частин України.

В кінці О. Процюк висловив вдячність тим, котрі спричинилися до такого успішного вечора, як також усім гостям за їхню присутність.

Богдан Пастушак

Уточнення списку відділів УНСоюзу

В публікації „Проголошення 37-ої звичайної Конвенції УНСоюзу" (ч. 1) в списку відділів бракувало 10 з них. Нижче вміщено перелік цих відділів.

BR. №	№ of Mem.	NAME AND ADDRESS OF SECRETARY
445	25	**HALYNA PETRYK** 342 KNOWLES AVE WINNIPEG MB R2G 1E2 CANADA (204) 661-6316
450	56	**MOTRIA M.MILANYTCH** 529 W 111TH ST, APT 51 NEW YORK NY 10025 (212) 749-1664
466	37	**ANNA KRUTYHOLOWA** 21 ALICE ST BRANTFORD ON N3R 1Y1 CANADA (519) 756-5825
472	48	**ROMAN ZAJAC** 2232 W CHICAGO AVE #3F CHICAGO IL 60622-7684 (773) 384-7559
473	44	**SERGUEI DJOULA** 4740 LACOMBE MONTREAL QC H3W 1R3 CANADA (514) 733-3686
484	50	**NATALIE CHOLAWKA** 709 JAMES ST UTICA NY 13501 (315) 724-3584
488	5	**VICTOR SZWEZ** 5818 W CIELO GRANDE GLENDALE AZ 85310 (623) 516-9812
489	36	**HALYNA KOLESSA** 100 MONTGOMERY ST APT 23-H JERSEY CITY NJ 07302 (201) 200-1915
498	11	**LIDA HEWRYK** 11440-37A AVE EDMONTON AB T6J 0J5 CANADA (780) 435-1533
500	10	**MYROSLAV HLADYSHEVSKY** 10 MARLOWE PL NE CALGARY AB T2E 5P8 CANADA (403) 277-3830

Різдвяний фестиваль у Сакраменто

САКРАМЕНТО, Каліфорнія. – Українці в Каліфорнії відзначали Різдво Христове двічі – за двома календарями, і провели 9 січня щорічний різдвяний фестиваль „Українське Різдво в Каліфорнії" – вже 18-ий раз. Перед початком свята вітала гостей музикою духова оркестра.

В просторій, проте затишній залі займали місця сотні відвідувачів свята української Різдвяної пісні та поезії. Осяяна м'якими кольорами сцена з традиційними різдвяними атрибутами змушувала очікувати чогось надзвичайного і радісного. Вечір наповнився Словом Божим, молитвами подяки, піснями хвали, віршами, музикою.

Багато попрацювали організаційний комітет на чолі з Валерієм Тютюнником, місцеві українські церкви. Серед чудових точок концерту особливо зачарувала захоплююча гра на скрипці Джеймі Джорджа.

Після святкового вечора його учасники змогли взяти у свої домівки частку Різдва у своїх серцях.

Тарас Марчак

Передплата „Свободи" коштує тільки 55 дол. на рік!

КІУС підтримав наукову конференцію у Харкові

Учасники міжнародної наукової конференції „У пошуках власного голосу: усна історія як теорія, метод та джерело" у Харкові. *Фото: Володимир Кравченко*

ХАРКІВ. – 11-12 грудня 2009 року відбулася міжнародна наукова конференція „У пошуках власного голосу: усна історія як теорія, метод та джерело", організована Східнім інститутом українознавства ім. Ковальських, Українською асоціяцією усної історії, Центром дослідження української спадщини коледжу св. Томаса Мора (Саскачеванський університет) та Харківським національним університетом ім. Василя Каразіна.

У роботі конференції взяли участь науковці з різних ділянок соціяльних і гуманітарних наук з України, Росії, Білорусі, Канади, Німеччини, Бельгії, Фінляндії, Польщі, які активно залучають метод усної історії у свою дослідницьку практику.

На секціях конференції розглядалися питання використання усної історії як методу дослідження, аналізи й інтерпретації текстів інтерв'ю, особливостей роботи з джерелами усного походження та презентувалися результати наукових проєктів.

Секція „Взаємини та конверґенції: усна історія та її суб'єкт" була присвячена проблемі визначення суб'єкта творення усного наративу на перетині між окремими особами, суспільством та його метанаративами. В окремих виступах цієї секції доповідачі розповіли про особливості практикування усної історії в посттоталітарних країнах, у яких проблема суб'єкта й суб'єктивности має свою специфіку.

Секція „Аспекти й дихотомії: усна історія та владні взаємини" розвинула заторкнуту проблематику, акцентуючи передусім на владних відносинах, що виявляються на мікрорівні і в повсякденних стосунках. Особливо дискусійними виявилися питання про зв'язок владних взаємин з ґендером і можливістю інтеґрації ґендерних студій та усної історії. Окрім питання владних ієрархій, які існують в самому суспільстві, дослідники порушили й питання ієрархій, що виникають у стосунках дослідника з досліджуваним об'єктом. На їхню думку, такі стосунки виявляються не тільки в безпосередній ситуації інтерв'ю, але й у процесі подальшої аналізи, написання тексту й опублікування результатів дослідження.

Ще одна секція, „Усно-історичні проєкти: досвід організації та проведення", наочно представила кілька великих дослідницьких проєктів у різних їх вимірах, починаючи від пошуку інституційної та фінансової підтримки, розробки методології дослідження – до презентації результатів.

Заключне засідання першого дня роботи конференції було проведено у формі круглого столу, присвяченого усній історії як методові та джерелові дослідження. Найбільш інтенсивні дискусії розгорнулися навколо питань інтердисциплінарности усної історії та тих можливостей і недоліків, які вона в собі приховує. Незважаючи на схильність більшости учасників визнати інтердисциплінарність в усній історії не лише бажаною, але й неуникною, бага то питань про форми та методи її втілення залишилися відкритими.

Продовження розгляду цих

(Закінчення на стор. 16)

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

Звертайтесь до нас з своїми фінансовими потребами.

- *Money Market рахунки*
- *Високі відсотки на сертифікати*
- *Чекові рахунки*
- *Пенсійні рахунки (IRA)*
- *Позички на приватні та комерційні будинки*
- *Персональні позички*
- *Позички на нові та вживані авта*
- *Грошові перекази (Western Union, Meest)*
- *Індивідуальні скриньки*

VISA Debit & ATM cards

Main Office
215 Second Ave
New York, NY
(212) 533-2980

Branches
1678 E 17 Street
Brooklyn, NY
(718) 376-5057
1-866-857-2464

35 Main Street
So. Bound Brook, NJ
(732) 469-9085

691 Roosevelt Ave
Carteret NJ
(732) 802-0480

WWW.UOFCU.ORG

Телефонуйте безкоштовно
1-866-859-5848

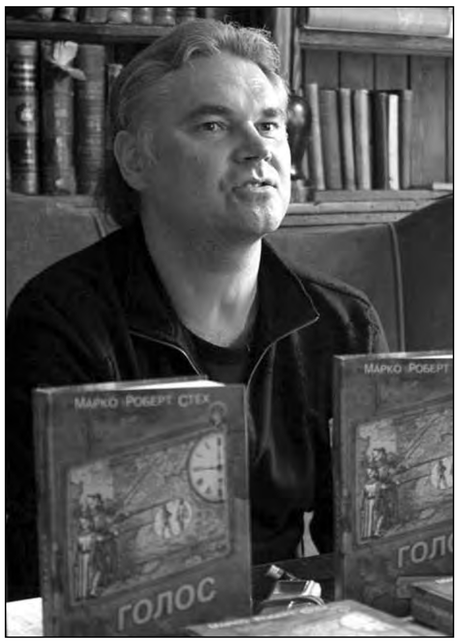
Цілодобовий доступ до рахунку через інтернет.

Обслуговання української громади понад 40 років.

NCUA

Марко Стех – лавреат нагороди ім. Миколи Гоголя

Д-р Марко-Роберт Стех

ЧЕРНІГІВ. – Письменник і науковець з Торонто д-р Марко-Роберт Стех став лавреатом Міжнародної літературної нагороди ім. Миколи Гоголя за 2009 рік за роман „Голос".

Цей роман був виданий 2005 року в престижній серії „Фест-проза" видавництва „Піраміда" (Львів) і здобув визнання літературних критиків та читачів в Україні. Рецензенти писали, що „роман спершу відлякує, потім спокушає і, врешті, заворожує своєю ускладненістю". Критики проводили паралелі між „Голосом" і творами Марселя Пруста, Хорхе Люїса Борхеса, Джеймса Джойса, Ґустава Майнріка та Германа Гесе.

Нагорода ім. М. Гоголя була створена під назвою „Тріюмф" в 1998 році Чернігівським медіа-клюбом, за сприяння Національної Спілки письменників України. Нині засновником цієї престижної відзнаки є Чернігівський інтелектуальний центр, а рішення ухвалює журі, до якого входять відомі письменники і науковці.

У листопаді 2008 року засновники „Тріюмфу" перейменували нагороду на вшанування пам'яті М. Гоголя.

Крім М.-Р. Стеха, лавреатами в 2009 році стали письменник Олександер Клименко (за книгу „Supraphon"); письменник і науковець Петро Кралюк (за книги „Римейк" та „Реанімація"); письменник Петро Пиниця (посмертно);художник Сергій Поляк (посмертно – за картини, що зберігаються у фондах Чернігівського художнього музею).

Сергій Дзюба,
голова журі

Концерт у Манчестері

МАНЧЕСТЕР, Велика Британія. – 10 грудня 2009 року громада, долаючи дошкульні сніг і ожеледицю, зійшлася в залі Болконського осередку на традиційний річний різдвяний концерт. Були присутні посадники Манчестера, Болтона й Бері, політичні діячі і представників міських парляментів й рад, священики о. Ярослав Рій та о. Євген Небесняк від Української Греко-Католицької Церкви, протоєрей Богдан Матвійчик й о. Дмитро Недільчак від Української Автокефальної Православної Церкви.

Уже п'ятий рік поспіль українська громада після пожежі не може організувати концерти у своїй залі.

Ведучим програмою був Богдан Ратич, член Центральної управи Союзу українців Британії (СУБ). На сцені переплітались виступи танцювального ансамблю „Орлик" під проводом хореографа Марії Бабич, танцювального колективу Спілки Української Молоді (СУМ) „Поділля", що з оригінальними танцями хореографа Лінди Дзундзи минулого року вславився своїми виступами на молодіжному міжнародному фестивалі у Києві; хору СУМ „Русалка Дністрова"; Школи танців ім. Петра Дністровика під керівництвом М. Бабич.

Оригінальним був виступ о. Є. Небесняка, який пояснив традиції, пов'язані з українським Різдвом, і заспівав свою колядку. Вдалими були озвучення й освітлення сцени, яке забезпечили Леся та Євген Кохани, Віктор Андрусишин.

Після традиційного засівання (колектив „Орлика") Б. Ратич покликав до слова голову Манчестерського відділу СУБ Володимира Шляхетка, який подякував усім виступаючим і голові Болконського відділу СУБ Любомирові Мазурові за надання приміщень.

Вареники й голубці для гостей приготувала Лібра Дзундза.

о. Євген Небесняк

Літня школа в Києво-Могилянській академії

На вшанування пам'яті довголітнього учителя Школи українознавства ім. Лесі Українки в Моріс-кавнті, Ню-Джерзі, Василя Тершаковця його дружина та діти заснували Фонд його імені, метою якого є надавати підтримку обдарованим дітям школи, зокрема допомагати їм глибше пізнавати Україну, її історію та культуру, бо покійний В. Тершаковець жив Україною, щиро і постійно переймався її проблемами і вірив у її щасливе майбутнє. Новозаснований Фонд ім. Василя Тершаковця – це пам'ять про полум'яного патріота, учителя, який в очах своїх вдячних учнів був частинкою України на американській землі.

Влітку 2009 року я мала можливість поїхати до України на навчання в Літню школу Національного університету „Києво-Могилянська академія". Там я мала можливість вивчати українську мову і літературу, філософію та енерґетику. Двоє з наших професорів закінчили Могилянку і розповідали нам про свій досвід. Нам було дуже цікаво слухати про їхні студентські роки в одному з найкращих університетів України.

Кожен день після лекцій ми ходили на екскурсії по Києву, побачили багато пам'яток архітектури минулих століть. Запам'ятався Хрещатик, собор св. Софії, Майдан Незалежности, Андріївський узвіз, будинок Верховної Ради.

Київ – унікальне місто, де можна побачити церкви, збудовані давніми руськими князями, і разом з цим – модерні будівлі. Дуже цікаві Золоті Ворота, які збудував князь Ярослав Мудрий, Києво-Печерська Лавра, яка, на жаль, ще й досі знаходиться під Московським патріярхатом, пам'ятники Тарасові Шевченкові, Григорієві Сковороді, Лесі Українці, жертвам Голодомору 1932-1933 років, та багато іншого, але за браком часу багато всього ми побачити не змогли.

Учасники Літньої школи Національного університету „Києво-Могилянська академія" під час перебування в Києві.

Все ж ця поїздка була для мене дуже важлива як для українки. Я змогла побачити на власні очі все те, про що раніше читала тільки в книжках. Це мені дало нові думки і нові почуття, адже я відвідала місця, де наша історія починалася – і там насправді відчула гордість, що я є українкою.

Після чотирьох тижнів навчання в академії, на прощальному обіді, ми мали честь поспілкуватися з президентом університету Сергієм Квітом, який на закінчення вручив всім учасникам сертифікати про закінчення Літньої школи.

Після закінчення навчання ми ще трохи подорожували по історичних місцях західніх областей України, відвідали Тернопіль, Івано-Франківськ та Львів.

Я дуже задоволена, що мала можливість поїхати до Києва на навчання під час літніх вакацій. Я щиро вдячна Фондові ім. Василя Тершаковця, який нагородив мене стипендією для навчання в столиці України, в одному з напрестижніших українських університетів. Я пишаюся, що була першою студенткою, яка отримала цю нагороду. Також я щиро вдячна моїм учителям зі школи Українознавства ім. Лесі Українки у Випані, Ню-Джерзі, що обрали саме мене як стипендіятку. Це велика честь для мене.

Учасники Літньої школи перед летом в Україну. Справа – Соломія Пилипів.

Соломія Пилипів,
учениця Школи українознавства
ім. Лесі Українки
Випані, Ню-Джерзі

ЗБОРИ 277 ВІДДІЛУ УНС
Субота, 20 лютого 2010 р.

Гартфорд, Конн. – Річні загальні збори 277 Відділу УНС Товариства св. Івана Хрестителя відбудуться о год. 2-ій по пол. в Українському Народному Домі, 961 Wetersfield Ave., Hartford, CT. На зборах будуть вибрані делеґати на 37-му Конвенцію УНС. За інформаціями просимо телефонувати до М. Кузя: **(860) 633-1172** або до М. Колінського: **(860) 563-4072.**

ЗБОРИ 172 ВІДДІЛУ УНС
Субота, 6 лютого 2010 р.

Whippany, NJ – Річні загальні збори 172 Відділу УНС Т-ва ім. Івана Франка відбудуться в суботу, 6 лютого 2010 р. о год. 12:30 по пол. в Головній Канцелярії УНС, 2200 Route 10 W. Parsippany, NJ. Головна тема – вибори та підготовка до Конвенції УНС 2010 р.

По дальші інформації просимо телефонувати: **(908) 656-1254.**

Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!
Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
3.67%
APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
*APY - Відсотки у річному відношенні. Дивіденда - 3.60% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

ПОСТАТІ

З його порад почалася еміґрація до Канади

До 150-ліття від дня народження Йосипа Олеськова

Через несприятливі історичні обставини постать цього українця була покрита пеленою забуття в Україні, тим часом у Канаді його ім’я відоме і шановане. Нащадки перших українських переселенців до Країни кленового листка, що стала для них другою батьківщиною, пам’ятають про того, хто допоміг іміґрантам-піонерам щасливо дістатися протилежного берега Атлантики і адаптуватися до нових умов життя. Його ім’я тепер повертається в незалежну Україну, про яку він мріяв і в щасливе майбуття якої вірив.

Йосип Олеськів народився 28 травня 1860 року в сім’ї пароха села Нова Скварява Жовківського району Львівської области Луки Олещука. Дві його старші сестри, Юліяна і Анна, померли ще немовлятами. Брат Володимир ріс кволою, хворобливою дитиною. Восени 1870 року Володимира та Йосипа віддали на навчання до Львівської Академічної гімназії.

Закінчивши в 1878 році з відзнакою гімназію, Й. Олеськів вступив на юридичний факультет Львівського університету, а брат Володимир – на філософський факультет. Наступного року, розчарувавшись в юриспруденції, Й. Олеськів перейшов на філософський факультет, водночас відвідуючи лекції з анатомії рослин, мінералогії та психології. Відтак до предметів студії додалися органічна хемія, фізика кристалів, зоологія, фізіологія рослин.

Після закінчення навчання в університеті Й. Олеськів став аспірантом і через два роки захистив докторську дисертацію. Одружився з Йосипою Варапучинською, дочкою пароха села Прошова біля Тернополя. На це весілля молодий учений запросив Івана Франка за дружбу.

25 квітня 1886 року в Олеськових народилася дочка Софія, а 1 червня 1887 року – син Роман. С. Олеськів-Федорчак стала директором дівочої школи Українського педагогічного товариства у Львові. До спогадів про І. Франка, які мали вийти перед самою війною, С. Олеськів написала спомини про батька, але вони не були надруковані, а світлини залишилися в фондах меморіального музею І. Франка. Померла С. Олеськів-Федорчак у 1943 році і похована на Личаківському цвинтарі біля батька.

Син Роман став інженером, закінчивши Львівську Політехніку. Дальша його доля невідома.

У березні 1885 року Й. Олеськів разом з дружиною, за сприяння з боку Львівського господарського товариства, виїжджає до Західньої Европи, щоб ознайомитися з сільськогосподарським виробництвом. В Ерфуртському університеті поглиблює свої знання з ботаніки, політекономії, сільського господарства. Тоді ж видає низку праць з помології. Студії в Ерфуртському університеті закінчуються ще одним докторатом. Зібрані в Европі матеріяли публікує у львівських газетах.

У 1887 році Й. Олеськів став лектором у Вищій школі рільничій (ВШР) в Дублянах, а ще через якийсь час – професором натуральної історії та господарства вчительської чоловічої гімназії у Львові. 25 березня 1892 року на засіданні Головної управи „Просвіти“ його обрано членом управи.

На початку 1890-их років, коли економічна еміґрація до Америки набирає великого розмаху, І. Франко, Й. Олеськів та їх однодумці вирішили втрутитися в цей процес, шоб спрямувати еміґраційний потік не в Бразилію, Арґентину чи США, а в Канаду, де було багато вільних земель і панував близький до українського клімат. Окрім того, у Канаді можна було знайти додаткову працю, країна відзначалася демократичним укладом життя, наявністю вже в той час демократичних свобод.

Й. Олеськів досліджував клімат і умови ведення сільського господарства в Бразилії, Канаді, Арґентині, США, на Кавказі та в інших країнах, куди аґітували еміґрувати селян. Свої міркування з цього приводу він виклав у брошурі „Про вільні землі“. Її видала „Просвіта“ навесні 1865 року і розіслала в усі читальні Галичини. Автор застерігав від еміґрації в Бразилію, Арґентину і пропонував еміґрувати до Канади.

У березні 1895 року Й. Олеськів налагодив листування з міністерством внутрішніх справ Канади (писав німецькою, а згодом англійською мовами). У листах змалював соціяльно-політичну ситуацію в Галичині і бажання галичан еміґрувати до Канади. Влітку цього ж року разом з Іваном Дорундяком з Коломиї він вирушив до Канади.

Під час поїздки І. Дорундяк вів щоденник, в якому докладно описував бачене і почуте в багатьох місцевостях Канади, в місцях поселення українських еміґрантів. Поїздка до Канади тривала три місяці і була дуже напруженою, 10 днів Й. Олеськів провів у Сполучених Штатах. У

Пам’ятник Йосипові Олеськову в Едмонтоні (Канада).

Канаді Й. Олеськів зустрічався з урядовцями і дослідив клімат і землі півдня країни, побував на багатьох фермах.

Про діяльність Й. Олеськова газета „Свобода“ від 1 серпня 1895 року писала: „Серед наших багатьох патріотів у Галичині справжнім великим і мудрим патріотом є доктор Олеськів, професор сільського господарства в Педагогічній семінарії у Львові. Він справді свідомий українець, який на свої власні гроші вирішив детально дослідити еміґрацію до Канади“.

Повернувшись до Львова, Й. Олеськів влаштував 14 листопада 1895 року конференцію, на якій повідомив про результати своєї подорожі, виклав еміґрантську стратегію.

В газеті „Діло“ надрукував праці: „Корінь лиха еміґраційного“, „Рай бразилійський“ та ін.

Першу групу еміґрантів до Канади Й Олеськів відіслав узимку 1895-1896 років під опікою свого брата Володимира. Відтак еміґрація до Канади стала масовою. Й. Олеськів створив комітет з питань еміґрації, завданям якого було консультувати селян, захищати їхні права.

Й. Олеськів дбав також про духовне і культурне життя еміґрантів. Його стараннням у 1897 році до Канади прибув священик о. Нестор Дмитрів, протягом шести років опікуючись поселеннями в Канаді.

Канадські газети писали про українських еміґрантів:

Йосип Олеськів

„Українські колоністи дістали дикий і запущений край, а зробили з нього живу землю своєю працею, невибагливістю і старанністю. Вони теж відомі з вирощення городини і мають найкращі культури. Соціяльно розвиваються українці жваво, приймаючи від сусідів звичаї і ідеї та закладаючи усюди школи, де їх діти швидко і проворно учаться… Зарібки обертаються в них на користь краю так, що довкола їх осель процвітає торгівля, а купці висловлюються з великою пошаною про їхню чесність у веденні інтересів. Учаться також пильно по-англійськи і піддаються радо місцевим законам і приписам“ (цитуємо за журналом „City Life“, ч. 25, 2006).

У 1899 році померла дружина Й. Олеськова, залишивши йому четверо дітей, він змушений одружитися вдруге. Його дружиною стає рідна сестра галицького політика та публіциста, одного з організаторів та засновників Радикальної та Національно-демократичної партії В’ячеслава Будзиновського, Ольга.

У 1901 році Й. Олеськів переїжджає до м. Сокаля на посаду директора місцевої учительської семінарії, та тяжка і довготривала недуга підкосила його здоров’я і на 43-му році життя Й. Олеськів покинув цей світ.

Перше ґрунтовне дослідження про „батька української еміґрації до Канади“ Й. Олеськова вийшло 1964 року з-під пера Володимира Кисілевського – нащадка перших українських поселенців у Канаді. У ньому автор використав численну літературу та матеріяли архівів Канади, листи Й. Олеськова до канадського уряду.

У 1975 році, з нагоди 115-річчя від дня народження Й. Олеськова, перевидано його працю „Про вільні землі“, а 10 серпня 2003 року в Едмонтоні, з ініціятиви Альбертського товариства збереження української культурної спадщини, йому встановлено пам’ятник, за проєктом таланoвитого українського скульптора Лео Молодожанина. І нарешті, 2006 року освячено меморіяльну дошку на будинку Новоскварявської плебанії, де народився, виріс і пішов у широкий світ Й. Олеськів.

Василь Кучерук,
Зіновій Яворівський

Будинок, в якому народився Йосип Олеськів (село Нова Скварява Жовквівського району Львівської области).

ПЕРЕЖИТЕ І НЕ ЗАБУТЕ

Українці в копальнях Бельгії

У серпні-листопаді 2009 року, перебуваючи в Бельгії, я зібрала всі можливі дані про українців, які перебували на примусовій праці в сімох лімбурґських копальнях під час Другої світової війни, за часів німецької окупації Бельгії, а саме в 1942-1945 роках.

Загалом від 21 жовтня 1942 року, коли Бельгію, в першу чергу Лімбурґщину, зайняли гітлерівські війська, які вивозили видобуте вугілля до Німеччини, тут працювало до 6,000 остарбайтерів, більшість з яких складали українці.

У Звартберґу, за величезною католицькою церквою ім. св. Альберта й школою, знаходився табір з дерев’яних бараків, поспіхом збудованих німцями. Там жили ці робітники.

Журнал міської ради міста Ґенк під назвою „3600” (вересень 2009 року) подає інтерв’ю з архітектором Робертом Ташле на тему шахтарів. Він – син відомого копальняного лікаря Ташле з Звартберґу, якому довелося в лікарні Ватерсхей (у Звартберґу не було лікарні) і таборах лікувати цих нещасних.

Ще інше видання – „Гейдеблумке” (травень 2009 року) в статті, написаній на підставі інтерв’ю Джефа Габекса з Р. Ташле, теж подає цікаві дані.

Р. Ташле розповів, що в’язні малювали й виробляли ручні вироби з дерева, з кісток, яких брали з зупи. Зокрема рамки для фотографій. Вони продавали ці вироби, щоб собі купити харчів. Лікарі звернули владі увагу на те, що в’язні недогодовані. Їм збільшили норму харчів. В’язні мали свій театр, свою оркестру.

Дж. Габекс подає у своїй статті, що перші 1,496 робітників прибули до Ґенку 25 червня 1942 року. Їх розмістили в Звартберґу.

В кожній книжці й довідці подані дещо інші числа, але це – незначні різниці.

В книзі з цієї ж теми дослідник Рик Томас пише, що в Ейздені була мова про українців і український табір Лімбурґ-Маас. Майже 36 відс. з них мали 17 років або були молодшими.

Кільком в’язням вдалося втекти з табору. Вони ховалися в лісах в округах Звартберґ, Оґлабек, Келгтергоф, Мевен і у господарствах. Бельгійці, радше флямандці, їм допомагали – переховували, годували.

Бельгійський Червоний хрест розподіляв в таборах пакунки з харчами, цигарки, ліки. І робітники, з якими вони працювали в копальнях, приносили їм їжу. Видання „Вуглекопи“ подає, що перші полонені приїхали у червні 1942 року й більшість їх була з України. Навіть подано кілька фотографій чоловіків з виразно українськими прізвищами, які в руках тримають номер. Мені вдалося розшифрувати на тих світлинах кілька імен: І. Палій, Гурченко, Шевченко, Іщенко, Л. Коваль, П. Ткачук.

В інтернеті є книжка Барта Делбрука „В пошуках за вуглекопами“, автор якої також пише, що більшість робітників була з України і Білорусі. В цьому виданні є й такі дані щодо українців, які працювали в копальнях на території цілої Бельгії: „В цілій державі число досягло біля 30 тис. Мова про 9,000 поляків, 6,000 балтійців, 9,000 українців та 6,000 людей різних національностей“.

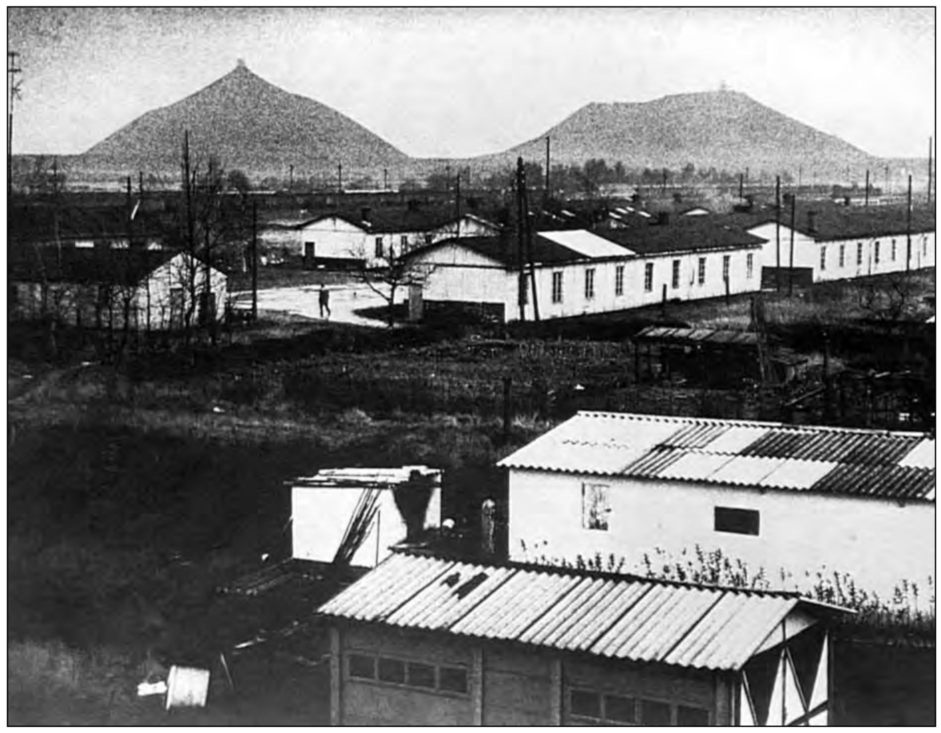
Видання міської ради (том другий) пише: „Багато росіян, які не були призвичаєні до важкої роботи, вмирали в жалюгідних обставинах. На цвинтарі Ґенк-центрум є 70 могил, на яких – російські прізвища. Туберкульоза найчастіше була причиною смертности. Інші були застрелені при спробі втечі з таборів в Вінтершляґу і Звартберґу”.

Ті, хто після війни повернувся до СССР, були заслані в табори на Сибір, де й загинули. В 1990 році всі особи, які померли в таборах Бельгії й Німеччині, були посмертно реабілітовані.

17 листопада 2009 року ми з татом поїхали на цвинтар в центрі Ґенку, на вулиці Гоогстраат. При головному вході на брамі була невеличка таблиця про те, що тут поховані військовики, однак, без визначення національностей. Йшли ми головною доріжкою до каплиці, а від неї звернули вправо й відразу побачили ряд білих хрестів й пам’ятник, до якого ми підійшли.

На мармурових плитах було написано у трьох мовах – флямандській, французькій й російській: „Вічна пам’ять советським воїнам, які впали на Лімбурґській землі. 1941-1944”.

Цей чудовий пам’ятник – зображення скорботної жінки. Під пам’ятником лежав скромний вінок з написом „Фронт самостійности Лімбурґу“. І ще лежав на землі букет вже зів’ялих білих квітів. Пам’ятник був відкритий 24 вересня 1989 року в присутності віце-прем’єр-міністра Вілі Клааса, посадника міста Ґенк Джефа Ґабріелса, радянських військових, ветеранів, які воювали в цих околицях. Був також Микола Субаров, якому вдалося втекти з табору полонених в Звартберґу.

Табір в Звартберґу, де утримували підневільних українців.

Автори пам’ятника – скульптор Олександер Бурґанов, архітектор А. Белов.

Ми пройшли всі п’ять рядів – один ряд з 15 могилами, три ряди по 16 хрестів, один ряд – 10 поховань. Разом 73 могили. Біля одного, з прізвищем Шевченка лежали на землі ще свіжі жовті квіти. Йому було лише 17 років. Поблизу був похований ще один 16-літній наш земляк Сергій Панасяк, який мав 16 літ, коли помер.

Ми переписали українські прізвища на хрестах:

Ющенко Степан, Покидько Іван, Савченко Іван, Шевченко Іван, Чорнобай Микола, Базар Султан, Колеса Іван, Гаврусь Б., Прокопчук М., Винник Василь, Мельниченко Ларіон, Карпенко Данило, Єлашко Никифор, Василенко Іван, Лесик Василь, Тернавський Володимир, Савадський Казимир, Василюк Андрій, Гавелко, Фешенко Яків, Анікович Іван, Кривенко Василь, Литвиненко Віктор, Малага Олександер, Єрмак Олександер, Васьків В., Задесинець Іван, Авґуст Василь, Рудів Антон, Щербинин Василь, Ковалів Микола, Лисокінь Денис.

Після відвідин цвинтаря, я мала 20 листопада, в приміщенні міської ради, кілька зустрічей з цікавими людьми, які мене дуже сердечно прийняли й подали мені вичерпні відповіді на всі загадки, які в мене були на цю тему.

Я довідалася, що першим помер чи загинув Іван Кукрик, який мав 31 рік і першим був похований 1 жовтня 1942 року.

Під час війни посадник міста дав наказ перепоховати 15 померлих і в майбутньому всіх разом наказав ховати, для чого було призначено окрему площу. Перепоховання відбулося 11 лютого 1943 року.

З початку табори були під командою і наглядом німців. Всіма таборами полонених завідував Герман Кюнзел. Кілька флямандців були сторожами. Вже коли зформувалися всі табори, у Звартберґу і Ватерсхей охорона їх перейшла до Вермахту під командою гавтмана Пістеля.

22 листопада 2009 року з переглянутих документів в міській раді українське походження похованих на цвинтарі підтвердилося. Я довідалася, що полеглі походили з Києва, Фастова, Чернігова, Прилук, Харкова, Кривого Рогу, Кременця, Запоріжжя, Кам’янки, Чернівців й інших місцевостей.

Мама, моя наймолодша сестра Одарка й я купили квіти і в неділю пішли на цвинтар, де поклали біля кожного хреста по три квітки. Всі могили були заквітчані, лише під цими хрестами квіток не було. Ми українським жертвам поклали по три квітки, як тризубу. Тепер нам треба буде довести українське походження похованих на цвинтарі, до чого підключити Посольство України в Бельгії й громадськість. Не буде так просто поставити тризуби або хоч один тризуб на пропам’ятній дошці. Але ми доб’ємося свого.

На цвинтарі ходили між могилами люди. Вони звернули увагу на те, що якісь жінки принесли квіти до могил. Один чоловік підійшов до нас і запитав, чому ми кладемо тут квіти, адже могили ці майже забуті. Я розповіла. Виявилося, що ця людина дуже багато знає про українців з табору. Його старший брат примусово був одним з флямандських сторожів табору у Вінтершляґу.

Він підтвердив, що колись могили були ближче входу і хрести були спершу дерев’яні. Бетонові хресті виготовлялися у Вінтершляґу. Вказав також на могилу С. Панасяка.

„Він мав 16 років, коли згинув. Я приходжу щотижня на його могилу. Це – трагедія в нашому місті“, – сказав він.

Моя сестра Надя розповіла мені, що в Мюнхені одна з новоприбулих з України, знаючи про те, що Надя з Бельгії, підійшла біля церкви до неї й сказала, що її стрийко похований десь в Бельгії. З України подали, що він був у Польській армії і тут згинув. Подала прізвище й дату народження.

Надя з батьком поїхали на цвинтар в місцевості Ломел, де поховані польські військові, і знайшли вони могилу вояка з таким прізвищем і датою народження. Вони її зфотографували і вислали в Україну. Вдячність родини була велико. Після стількох років родина нарешті довідалася, де в Бельгії спочиває їхній син, брат, стрийко. А скільки є ще таких родин?

Марічка Галабурда-Чигрин

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Час, наповнений змістом

Виступають Ігор Жук та Ірен Роздобудько. Фото: Олег Смаль

КИЇВ. – Вибрики природи, які перетворили монументально-засніжені і арктично-холодні київські вулиці у бурхливі весняні карпатські ріки, не заохочували, здавалося б, до полишення сухих і теплих квартирних територій. Проте, ще за пів години до початку завершальної в 16-му сезоні зустрічі в клюбі „Співуча родина" в Київському міському будинку вчителя вже юрмився люд. В доволі містку залю довелося заносити додаткові стільці.

Таке зацікавлення викликало очікування спілкування з яскравими творчими особистостями (чи, як вони самі себе з гумором відрекомендували – „співучою та балакучою родиною") – Ірен Роздобудько та Ігорем Жуком.

„По вічній дорозі" – таку філософську назву вибрали митці для свого творчого вечора. Дуже добре, коли режисура сценічного дійства залишається непомітною – спілкування між гостинними господарями і щирими гостями було справді родинним.

Сатиричні, ліричні, часом подібні до баляди чи притчі, пісні І. Жука та житейські розповіді І. Роздобудько вміло поєднувались з фраґментами документальних та художніх фільмів, до створення яких ці митці долучили свій талант. До розмови з творчим подружжям долучались письменники та журналісти Лариса Денисенко, Леся Воронина, Галина Цимбал. Цілком органічно поєднались з атмосферою, що панувала в залі, голоси та музика учасників сумського театру поетичної пісні „Шансон".

Суть означення – „Вічна дорога" – стала конкретнішою після того, як митці розповіли про свою зовсім недавню подорож до Святої Землі. І. Жук зауважив, що його приятель, котрий давно живе в Ізраїлі, запрошуючи в гості, сказав: „Нарешті ти маєш побачити ті місця, про які розповідаєш у своїх піснях!". Єрусалим, Назарет, Стіна плачу, Ґетсиманський сад, зелене, охайне поле, що десятки століть очікує на пророкований Армаґедон…

Цікава розповідь, тільки жаль, що коротка. Кажуть, скоро для українців буде скасовано візи до Ізраїлю – треба було б встигнути до Страшного Суду доторкнутися до древніх каменів і тисячолітніх олив…

Один з фільмів, частини якого демонстрували під час творчого вечора, має назву „Кайрос". Це ім'я давньогрецького бога, наймолодшого сина Зевса. Цей безсмертний хлопець з чубом, подібним до козацького оселедця, опікувався часом, наповненим змістом, і моментами людського щастя. Як переконує життя, таке скупе на радісні миттєвості, – нелегко вхопити цього бога за бороду. Тож варто подякувати йому, І. Роздобудько, І. Жукові та всій „Співучій родині" за кілька приємних годин, наповнених сенсом буття.

Олег Смаль

Фотовиставка Роксоляни Тим'як-Лончини

ЧИКАҐО. – В Українському Національному Музеї 6-28 лютого відбудеться фотовиставка Роксоляни Тим'як-Лончини „З любов"ю до України". Подорожуючи країнами світу, лікар і фотомистець Р. Тим'як-Лончина, народжена в Америці, відчула, що українські обрії кличуть її до себе.

Кожна подорож приносила нові враження і сотні світлин. Фотовиставка – це подорожі не тільки Україною, а й Італією, Грецією, Тайляндом, Японією, Францією і Камбоджею. Її фотографії є документом, що відображають наш час.

„Я неймовірно вражена тією повнотою життя й радости, яку побачила як в Україні, так і в інших країнах. Я була приємно здивована відкритістю й сердечністю людей. І хотіла передати це у фотографіях", – розповідає Р. Тим'як-Лончина. Її світлини яскраві й строкаті, як і самі країни, в яких вона побувала. Сучасні архітектурні фотопейзажі відзначаються високою майстерністю.

Вражають відчуття моменту, гострота ракурсу та художня інтуїція, яка дає змогу вихопити найголовніше.

Світлини відзнято на фестивалях народної творчості, у храмах та церквах, у селах і містах.

Відкриття виставки відбудеться 6 лютого, о 6-ій год. вечора, в Українському Національному Музеї за адресою: 2249 W. Superior St., Chicago, IL 60612.

Марія Климчак

Багато праці на землі в Україні (Івано-Франківська область) і в Камбоджі (праворуч).

Схожі турботи продавців у Тайлянді (зліва) і в Україні (Львів). Фото: Роксоляна Тим'як-Лончина

Чому в другій...

(Закінчення зі стор. 5)

3. Чесна приватизація. Уряд Ю. Тимошенко у 2005 році був першим урядом, який провів прозору та некорумповану приватизацію підприємства „Криворіжсталь“. Реприватизація принесла Україні вдесятеро більше грошей, ніж було сплачено за нього у липні 2004 року, коли Віктор Пінчук та Ринат Ахметов приватизували його майже за безцінь.

Реприватизація „Криворіжсталі“ також засвідчила відкритість Ю. Тимошенко до закордонних інвесторів, а не до економічного протекціонізму, якого дотримувалися українські олігархи.

4. Підприємництво та політика. Великі підприємці представлені у БЮТ, як і в інших п’яти парляментських політичних групах. Але у БЮТ вони не домінують, як у Партії Реґіонів. Обрання Ю. Тимошенко потенційно може призвести до відокремлення підприємництва від політики. Тим часом обрання В. Януковича може привести до того, що олігархи візьмуть Україну під абсолютну контролю.

5. Соціяльна справедливість. Ю. Тимошенко підтримала соціяльно виважені бюджети та соціяльну справедливість у таких питаннях, як повернення банківських депозитів. Воно було включене до виборчої програми В. Ющенка 2004 року і частково у 2008 році було виконане урядом Ю. Тимошенко.

6. Европейська інтеґрація. Ю. Тимошенко завжди підтримувала інтеґрацію України у НАТО та Европейський союз (ЕС). Те, що отримання Україною членства у НАТО відійшло на задній плян – це не результат політики Ю. Тимошенко, а втрачена можливість Президента В. Ющенка, особливо у 2006 році, коли Україна могла приєднатися до Пляну дій щодо майбутнього набуття членства в НАТО.

Ю. Тимошенко є єдиним кандидатом, яка включила до своєї програми потребу України у внутрішній европеїзації – як у прелюдії до інтеґрації в ЕС.

Партія „Батьківщина“, яку очолює Ю. Тимошенко є активною українською партією в Европейському парляменті та членом Европейської народної партії (ЄНП) – найбільшої політичної групи в Европарляменті, яка беззаперечно підтримує її кандидатство. Тим часом Партія Реґіонів має договір про співпрацю з партією „Єдина Росія“, головою якої є прем’єр-міністер Росії Володимир Путін, але не має жодних взаємин з будь-якою політичною групою Европейського парляменту.

За президентства Ю. Тимошенко питання про членство у НАТО може вийти в перший ряд, а за президентства В. Януковича питання про членство у НАТО може померти назавжди.

Отож під час другої тури президентських виборів українці станугь перед вибором – або потенціял для змін, представлений Ю. Тимошенко, або поглиблення небезпечного застою, який представляє її опонент В. Янукович.

Тільки один...

(Закінчення зі стор. 5)

в Україні, державною буде тільки українська мова. Вона засвідчила правильне розуміння нашої трагічної історії, зорема Голодомору та репресій, визвольних змагань 1917-1921-их років, років Другої світової війни. Впродовж усіє свої політичної біографії вона виявила надзвичайну силу та витримку, незважаючи на найгостріші напади з різних сторін.

Всі інші кандидати, котрі в першій турі здобули понад 1 відс. голосів, крім Петра Симоненка, за їхньою політичною філософією є досить близькі до Ю. Тимошенко. Роз’єднують їх переважно особисті порахунки та емоції.

Сергій Тігіпко, Арсеній Яценюк, В. Ющенко, Володимир Литвин, Олег Тягнибок і Анатолій Гриценко повинні звернутися до своїх виборців з закликом 7 лютого віддатии свої голоси за Ю. Тимошенко. Це буде доказом політичної зрілост і зрозуміння, що національний інтерес важливіший за власні амбіції.

КІУС підтримав...

(Закінчення зі стор. 10)

питань відбулося у рамках секцій другого дня роботи конференції – „Інституціоналізація усноісторичних досліджень“ та „Долаючи кордони: усна історія на перехрестях дослідницьких практик“. Секція „Проблема пам’яті в дослідженнях історика“ привернула увагу до зв’язку між індивідуальним та колективним (особливо в контексті застосування категорії „пам’яті“).

На завершення конференції відбулися презентації проєктів молодих дослідників у секції „Інтерв’ю, інтерпретація, історія — дослідницька практика та відповідальність науковця“.

Східній інститут українознавства ім. Ковальських (директор Володимир Кравченко) заснований при Харківському національному університеті ім. В. Каразіна у 2000 році і функціонує в рамках Програми дослідження сходу України ім. Ковальських Канадського інституту українських студій при Альбертському університеті. Відтак у рамках Програми постало Запорізьке відділення інституту (директор Анатолій Бойко), яке зосереджене на дослідженні південних реґіонів України.

Програма займається й іншими науковими проєктами, спрямованими на відродження українських студій у зрусифікованих районах сходу й півдня України.

Найбільш вагомий з них — проєкт з відродження стародавньої гетьманської столиці Батурина – уже набув широкого міжнародного розголосу й отримав в Україні державну підтримку.

КІУС

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м’якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!

973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

МІСТА І СЕЛА УКРАЇНИ

Кожен ґазда повертається до рідного гнізда

БРУСТУРИ, Івано-Франківська область. – Брустури на Косівщині – типове гуцульське село. Тут живуть у дерев’яних будинках і будують триповерхові кам’яниці, вміють працювати і відпочивати, шанують традиції предків.

„Наші дороги криві, як дорога на Пістинь”, – пише в одному із своїх віршів поет Іван Андрусяк. Саме таким шляхом треба їхати людині, яка хоче відчути принаду гуцульського поселення в Карпатах, не до кінця зіпсованого цивілізацією. Тут – тиша, блакитні гори і настояне на карпатських травах повітря.

„Село подібне до велетенської зеленої колиски, – писав уродженець села письменник Микола Яновський, що трагічно загинув 2000 року в Івано-Франківську. – Над ним голуба парасоля неба. На схилах світлюють жовтими стінами нові хати. Вільно, на повні груди дихають сонячним летом ліси на горбах, співають свою духмяну пісню трави. Звідкись долинає мелодійне подзеленькування дзвіночків – то пасеться на горах худоба“.

Окрасою села є Вознесенська церква, збудована в гуцульському стилі з дерева-кругляка у 1787 році. Поблизу – дзвіниця та резиденція священиків, зведені 1796 року. Древніших споруд у селі нема. Але збереглися ще хати, подібні до тих, в яких 1609 року жили засновники поселення.

Місцеві краєзнавці переконані, що за часів Римської імперії сюди висилали державних злочинців. Місцеві землі, багаті на звірину, трави і рибу, рятували їх. Леґенди розповідають про оборонно-стежовий замок тих часів на Брустурському Буківці, про який в історії Гуцульщини Івана Крип’якевича є згадка. І зараз помітні сліди його фундаменту.

Петро Ступницький – парох в Брустурах у середині XVIII ст. – писав про перебування запорожців на Буковині і Прикарпатті. Тут у місцевого священика о. Миколи Кейвана гостював Іван Франко, йдучи через гори з Криворівні в Нижній Березів. У селі 15 років жив відомий етнограф, професор зі Львова Володимир Шухевич, який вивчав побут та звичаї гуцулів.

Мешканці села славилися народними майстрами. На всі гори відомий був Лукин Миклащук, який виготовляв широкі гуцульські поясичереси. Розійшлися по світу і музеях вироби талановитих різьбярів Федора Дручкова, Миколи Грепиняка, Василя та Катерини Гасюків, Олекси Ванджурака, Петра Ткачука, Василя Ігнатюка. Відомими мосяжниками були Лука Дутчак, Роман Петрів, Пилип Габорак, Федір Бобринський та інші. Неповторними залишаються іграшки з сиру Юстини Якіб’юк і Марії Матійчук. До речі, і зараз ніхто в горах не вміє їх робити так майстерно, як у Брустурах. І все ж, зараз майстрів поменшало. Хоча працюють ще мосяжники Федір і Михайло Шмадюки, різьбярі Микола Лабачук, Микола Петрів, Іван Шкундеюк, Іван Гасюк. У тих, хто ще не забув прадавніх ремесел, вироби скуповують спритніші земляки, що торгують ними навіть за кордоном.

Де б не був гуцул з Брустурів, на Різдво він обов’язково приїде додому, у своє гніздо. Бо цього дня, як і сотні літ тому, посходяться його земляки і родичі з Царини, Груні, Заверху, Лугу до старезної церкви, спустяться з підхмарного Брусного, Кичири, Буковця, з усіх кутків вославити Бога, що народився. А потім зберуться в хаті священика, поколядують йому, а від нього кожен піде до свого гурту на куток. Горами полинуть звуки трембіт і рогів. Гуцули колядують. І їхні колядки такі ж гарні, розлогі і природні, як рідні Карпати.

Олександер Вівчарик

Хата, що у 1989 році потрапила до фільму „Гори димлять”.

Пам’ятний хрест на честь 400-річчя Брустурів (перед обеліском на честь учасників Другої світової війни). Фото: Олександер Вівчарик

Дмитрик Маїк – праправнук відомого брустурівського різьбяра, члена Національної спілки художників України Петра Ткачука.

У Коломиї пам’ятають першого українця Америки

Пропам’ятна дошка на честь Івана Богдана.

КОЛОМИЯ. – Першим українцем, який у жовтні 1608 року ступив на американський континент, був корабельний майстер, виробник скла і дьогтю Іван Богдан з Коломиї.

Як дослідив Клюб коломийців, він приплив з іншими европейськими фахівцями до Америки на англійському кораблі „Марія і Марґарита”. Торік Клюб коломийців увічнив цю подію на своєрідній пропам’ятній дошці в центрі міста.

Коломия – місто особливе. Це – ворота Карпат, столиця Гуцульщини, жвава торговиця і етнографічний музей просто неба. Тут живуть веселі, співучі, допитливі, схильні до мандрів, енерґійні люди. Не дивно, що українські народні пісні і гуцульський танець, основою якого є замкнене коло, назвали коломийками.

Олександер Вівчарик

Промислові вироби привозять з Західньої Европи.

Куточок старої Коломиї.

ПОДОРОЖІ

Обитель на слов'янському городищі

Помонастирська церква св. Михайла в селі Городище на Волині, реставрована у 1863 році. Фото: Володимир Рожко

Монастир св. Михайла в селі Городище на Волині, біля колишнього містечка Великі Межирічі, належить до давніх православних святинь. Його фундатором був Богдан Корецький, виходець з шляхетного роду.

Дослідники цієї святині кінця XIX ст. о. о. Миколай Петров і Аполоній Сендульський помилково вважали місцезнаходженням монастиря св. Михайла село Городище Заславського повіту і навіть „знайшли" там монастирище, натомість о. Микола Теодорович стверджував, що обитель ця була у володіннях князів Корецьких в Городищі біля Великих Межиріч, а не в Городищі Заславського повіту, яке цим князям ніколи не належало.

Від цього давнього слов'янського городища і саме село назвали Городищем. Монастирські будівлі і храм були вибудувані з дерева, а саме монастирище обнесене земляними валами і оточене ставами, що їх творила безіменна річка.

При нинішньому вході до парафіяльного храму височіє в два обхвати пень від дуба, що йому нарахували 400 років. Це свідчить про давність монастирища.

Монастирський храм, що його реставрували 1863 року, був з окремою дерев'яною дзвіницею, яку того року ж розібрали, а її давні дзвони, відлиті на замовлення Б. Корецького, перенесли до дзвіниці, влаштованої в храмі над бабинцем.

В Почаївському монастирі зберігся інвентар обителі св. Михайла в Городищі від 1773 року та картка візитації 1760 року. В інвентарі є запис: „Цей монастир є фундований Богданом (Богушем) Федоровичем Корецьким, воєводою Волинським, в дієцезії Луцькій, ключа Межирицького, в селі Городище".

В першій половині XIX ст. монастир зник разом з іншими, а ченці опинилися в засланні Московської імперії або були замучені москалями. Наприкінці XIX ст. в помонастирському храмі, приписаному до церкви Покрови Пресвятої Богородиці в селі Самостріли, зберігалися дзвін, чаші, хоругви, ікони з монастиря.

Монастирські будівлі біля храму зберігалися аж до початку XX ст. і служили як господарські споруди і житло для парафіяльних священиків.

В помонастирському храмі зберігся антимінс 1796 року першого поунійного православного Єпископа Волинської єпархії преподобномученика Варлаама (Шишацького), замордованого москалями за проголошення автокефалії 1812 року під час походу Наполеона на Москву.

Моя дорога до Великих Межиріч і Городища розпочалось з залізничного двірця в Луцьку. У вагоні електропотягу пригадав я свої архівні знахідки про ці місця, які були родовими гніздами князів Корецьких, котрі вибудували в своїх володіннях чисельні монастирі і храми. Частина їх стали жертвою московського імперіялізму і більшовизму. Святині зачиняли, робили в них склади, зерносховища.

Ось і Межирічі Корецькі. Від їхньої колишньої величі майже нічого не залишилося. Костел побудований 1702 року, в аварійному стані. Тут була школа, яку пізніше граф Тадеуш Чацький перетворив в гімназію, а по тому з наказу москалів її зачинили.

Є гарно впорядковане і доглянуте єврейське кладовище. Варто побачити його тим, які називають нас антисемітами. Запитую у місцевих жителів чи були випадки осквернення єврейського цвинтаря? Всі в один голос заперечили: „Це – гріх".

Дерев'яний храм свв. апостолів Петра і Павла, 1848 року, перебуває в руках Української Православної Церкви Московського патріярхату. Оглянути святиню не вдалося – вхід до церкви зачинений на кілька замків.

Поруч, в колишньому будиночку священика, Служби Божі українською мовою править о. Олег з Української Православної Церкви Київського патріярхату.

Стежками через луги вирушаю до Городища. На монастирищі височіє дерев'яний храм. Поруч нього – невелика мурована капличка з копією чудотворної ікони преподобного Онуфрія. Недалеко від входу до святині – прадавній кам'яний хрест, який з раменами вгруз у землю.

Довго сидів біля храму і думками переносився в ті далекі часи, коли князі і народ були єдині, зводили разом святині на землі, в рідній мові молилися до Бога. Тепер ворог нас роз'єднав, поділив нашу землю на захід і схід.

Володимир Рожко,
Луцьк

Школа Українознавства ім. Тараса Шевченка у Вашінґтоні

у співпраці з

Вашінґтонською групою

запрошує Вас на

Баль дебютанток

в суботу, 13 лютого 2010 р. о год. 6 веч.

L'Enfant Plaza Hotel, 480 L'Enfant Plaza, SW, Washington, DC 20024

6 – 7:00 веч. – коктейл, відкрита бара
7 – вечеря і презентація дебютанток
9 – забава, грає оркестра „**Грім**".

Вечірній одяг

Від 21 січня до 9 лютого вступ – 145 дол.
Від 21 січня до 13 лютого вступ тільки на забаву (від 9-ої вечора) – 50 дол.
Електронна реєстрація: **zabavadc@gmail.com**
Для учасників балю спеціальні ціни на нічліги. Our **group code is UDB213.**
Просимо телефонувати до L'Enfant Plaza Hotel at **800-635-5065**

Александра Христина Чопівська, дочка д-ра Петра і Анни Чопівських, Leesburg, Virginia. Студентка 3 року Loundoun County High School.

Ляриса Слава Шишка, дочка Капітана Стефана і Юлії Шишків, Burke, Virginia, студентка останнього року Robinson Secondary.

Ліда Марія Чопівська-Бенсон (Ляля), дочка д-ра Рендола Бенсон та Ліди Чопівської-Бенсон, Washington, DC. Студентка останнього року National Cathedral School for Girls Class of 2010

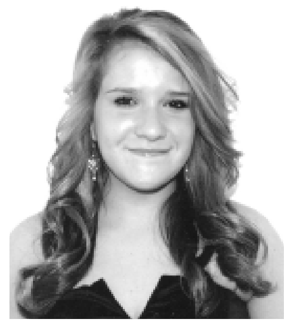
Андрея Богданна Гетьманська, дочка LTC (USA Ret.) Богдана Андрія і LTC (USA Ret.) Венесси Гетьманських, Huntingtown, Maryland. Студентка 3 року Huntingtown High School.

Марія Емілія Гевко, дочка Івана і Марґаріти Гевків. Студентка 3 року Episcopal High School, Alexandria, Virginia.

Тетяна Колибабюк, дочка Ореста і Юлії Колибабюків, Ashburn, Virginia. Студентка останнього року Stone Bridge High School.

Юліянна Елизабета Романюк, дочка Юлії Романюк та покійного Дмитра Романюка. Студентка 2 року, St. John's College High School, Washington, DC.

НОВІ ВИДАННЯ

Жебрущий монах Климентій в ролі філософа

„Золоте чересло“ (книга народних ремесел, звичаїв та побуту в Україні, писана Климентієм Зіновієвим, поетом кінця XVII-початку XVIII ст.). Упорядники – Валерій Шевчук і Олександр Шугай. Київ, Видавництво „Мистецтво“, 2009 рік. 336 стор.

Це тепер філософи сидять в академічних кабінетах з евроремонтами, а давні, тобто справжні філософи й пророки, ходили курними шляхами, ночували під тополями, дубами, на півдні – під кипарисами або пальмами. Там вони набиралися мудрости, вбирали від природи й посполитих людей енерґію слів та думок – і під їх впливами писали чи надиктовували учням-поводирям свої трактати: про сутність світу й людини, про Бога і Рай. Не те, що тепер, коли номенклятурний філософ з двох чужих книжок пише третю, свою.

Стара філософія – антична, середньовічна й новочасна – майже цілком була мандрівна. Історик середньовічної Церкви Джозеф Линч писав, що жебрущі ченці, які жили на милостиню простолюддя, дотримувалися релігійно ортодоксальних поглядів, їхня поведінка була простою і вселяла довіру. І вони кинули виклик єретикам, змагаючись з ними за любов та прихильність пересічних християн (Джозеф Линч, „Середньовічна Церква“. Переклад з англійської Віктора Шовкуна. – К., 1994. – С. 301).

Україна, як органічна частина европейсько-християнської цивілізації, не була винятком: наша ділянка всесвітньої філософії формувалася на шляхах України; хрестоматійним прикладом чого є мудрий мандрівник, а за термінологією Дж. Линча – жебрущий чоловік, Грицько Сковорода. Але це тільки одного ми відкрили та підняли до високої академічної філософії. А скільки було насправді тих, що потонули в невіданні, а слова їхні, думки їхні, пісні їхні записані хіба у вічній книзі Бога на небесах!

Климентієві Зіновієвому поталанило трохи більше не лише на небі, а й на землі. Він жив у другій половині XVII й на початку XVIII ст. і вмів, як і майже всі українці тієї пори, грамотно писати; правда, не розмовною народною мовою, а книжною, пересипаною церковнослов’янізмами, бо тоді була така мода: адже і в Західній Европі мудрі люди говорили хто як, але писати мусіли латинською.

Завдяки потертому й потріпаному збірникові листочків, який чудом зберігся, і в який мандруючий ієромонах-священик заносив свої думки про всіх і вся, що бачив і чув, ми маємо один з шедеврів української побутової поезії, густо начиненої мудрістю спостерігача, який жив (мабуть, таки й живе душею на небі біля Престола) у гармонії з Богом і людьми; і все матеріяльне, плотське ставив на далекий плян, порівняно з духовним, яке в нього було на першому місці.

Кому ж ми, науковці, повинні завдячувати, що рукопис отця-монаха Климентія з 321-го аркушика паперу був знайдений і став набутком літератури й літературознавства? Дослідники творчости Климентія Вікторія Колосова і Валерій Шевчук (він же й автор ґрунтовної передмови до „Золотого чересла“) установили, що знайшов цей рукопис в одному з монастирів Чернігівщини у 50-их роках XIX ст. Олексій Шишацький-Ілліч, невтомний збирач української старовини, потім передав благенькі листочки з багатьма пропусками письменникові Пантелеймонові Кулішеві, а той вже дав йому наукової і літературної ради.

Сьогодні жоден підручник з давньої української літератури, жодна монографія про наше письменство на зламі XVII й XVIII ст. не обходиться без імені Климентія Зіновієвого, без аналізи й цитувань його знаменитих, по-філософському глибоких, трохи критичних, трохи гумористичних, але завжди доступних простому читачеві віршів.

Про що ж вони? Мало що зі знань, яких здатний діткнутися розум людини, пройшло повз увагу цього спостережливого монаха. Його очі підносилися вгору до небесних обширів Всесвіту, а по хвилині вже вдивлялися в людину, в її працю, поведінку, у вироби, які вона виконувала. Саме цей універсалізм, з’єднання макро й мікро, незбагненного й очевидного, – це притаманне усякому філософові.

Ось лише назви розділів книги Климентія (деякі, правда, дає на основі змісту низки тематичних віршів перекладач – письменник Олександер Шугай): про світобудову; про годину смертну; про хвороби; про злих людей; про багатих і злиденних; про скорботи й печалі; про неспокій; про ченців і тих, що не хочуть чернецтва; про жінок добрих і лихих; про чоловіків добрих, а по-більшості лихих; про людей уломних (тобто упослідженних, калік. – Д. С.); про ремісників; про ратаїв, пастухів і садівників; про людей службових; про звірів, худобу, бидло, про бестій; календаріюм; одиничні речі й словеса; приповісті та прислів’я.

Ось яке розмаїття тем! Ось який широкий та глибокий розум у священика-ченця, який, мабуть, не мав своєї постійної парафії, бо парафією його була вся Україна, степові й лісові дороги, подвір’я й хати посполитих українців, у яких він заночовував. В надрах українського життя зріла йож спостережлива мудрість.

Рецензована книга поезій о. Климентія є найповнішим і найкраще систематизованим виданням його творінь. І ще додам: найкраще, як на сьогодні, перекладеним, – або точніше переспіваним, – сучасною українською мовою трактуванням його віршів.

Уявімо собі життя мандрівного й жебрущого монаха, українського православного священика, за доби сумнозвісної Руїни, яка настала в Україні після катастрофічного для нашого народу „воссоєдінєнія“ з тиранічним і тоталітарним московським царством 1654 року. Там охрестить дитину, там відспіває покійника, там окропить святою водою хату, комору, колодязь. Деінде когось висповідає. За ці церковні треби дадуть повечеряти, приютять на ніч-другу, щось покладуть у торбину.

Приглянувся до людей. Є добрі, є злі. Язикаті, сварливі, ядучі. Якась удова пустить сльозу, що ось святий отець, а так поневіряється.

В одній хаті пустять на теплу піч погрітися, ще й постелять нове свіже рядно. В іншій неохоче пустять в комору спати на лантухах зі збіжжям, а то й на підлозі.

Усе бачене й чуте батюшка-чернець мовчки вкладає у римовані слова, а вранці вставши, витягує малі аркуші та й записує віршем. Так ті листочки жужмом полишені й по його упокоєнні.

Поклали на монастирській полиці припадати порохом – шкода викидати, адже писав священослужитель. Дослідники пізніших років пропонували різні варіянти укладання й систематизації віршів.

Найвдатніше це зробив упорядник і перекладач нинішнього видання О. Шугай. Перекладаючи, він визначав місце кожного вірша, до якої тематичної лінії широченного Климентійового діяпазону цього вірша поставити.

Це не проста робота, а дуже копітка й відповідальна. Адже кожний вірш має ще й духовний, євангельський підтекст. Практично нема жодного вірша, хай навіть найбільш тривіяльної тематики, в якому б о. Климентій не побачив Божої іскри, або ж питоменної та щирої уцерковлености української людини.

У своєму перекладі-переспіві О. Шугай дуже уважний до віршування Климентія Зіновієвого. Він щадить його чисто бароковий стиль мовлення, старається зберігати порядок ориґіналу, церковні терміни й цілу літературну авру врочистого мовлення XVII ст. Ритміка Климентієвих віршів дуже близька до українських народних дум, вона колихається, мов густі трави незораного українського степу, чи хвилі Чорного моря, по якому пливуть козацькі чайки.

Усе це чемненько береже перекладач, щоб і мелодика, і ритміка, і гармонійна лагідність ориґіналів дійшли до сучасного читача в теперішній українській літературній мові.

Хоч я не літературознавець і, мабуть, не годен високо професійно поцінувати якість перекладу, але довгі роки праці над книжками, есеями та статтями з сакрального образотворчого мистецтва, дозволяють мені за аналогією відчути симетрію, ритміку, щемну витонченість стилю, що є однакові в слові, зображенні в кольорах, у музиці. Вони однакові, надто в стилі бароко, що пронизував усі мистецтва в Україні, і то досить довго, цілі два століття – XVII та XVIII.

Тому я вважаю переклад віршів о. Климентія сучасною українською мовою дуже великим успіхом О. Шугая. Він дав нам, літераторам і іншим, хто трудиться в надрах української культури й мистецтва, гарний дарунок.

А успіх є рідним братом досвіду й працелюбности. О. Шугай ще в радянські часи як видавничий редактор старався „пропихати“ крізь бетонні стіни комуно-більшовицькі цензури нашу давню духовну клясику.

Я знаю це з розмов з ним у далекі вже від нас 1960-1970 роки. А ось 2007 року він видрукував фраґмент з своїх майбутніх мемуарів: „Як творилася „Аполлонова лютня“ – збірка духовної лірики київських поетів XVII–XVIII ст., яку він разом з В. Шевчуком, подолавши численні рогатки, видав наприкінці застійних брежнєвських часів. І де б ви думали? У видавництві Центрального комітету комсомолу України „Молодь“, де тоді редактором працював О. Шугай.

Звичайно, то були труднощі іншого порядку, ніж при праці над перекладом сотень віршів Климентія Зіновієвого. Але й вони поклали карб на стрічку життєвого досвіду, який безперечно знадобився письменникові при перекладацькій праці над книгою „Золоте чересло“.

Дмитро Степовик,
Київ

Обкладинка книжки Олександра Шугая „Золоте чересло“.

Про автора: Дмитро Степовик – провідний співробітник Інституту мистецтвознавства, фолкльористики та етнології ім. Максима Рильського Національної Академії наук України), доктор богословських наук, доктор мистецтвознавства, професор Київської Духовної Академії, професор Українського Вільного Університету в Мюнхені.

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

•Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та европейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
•Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

Українська преса за часів німецької окупації

Левко Хмельковський

Професор Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Борис Черняков провів всебічне дослідження виникнення, формування і особливостей функціонування преси на території України в роки Другої світової війни, висліди якого опубліковані в 31-му випуску „Наукових записок“ Національної Академії Наук України.

Напередодні нападу на СРСР Німеччина розглядала територію України у її етнічних межах, області Курська, Воронежа, Тамбова, Саратова. Україну буде поділено на вісім генеральних комісаріятів з 24 головними комісаріятами з населенням в 59.5 млн. осіб.

Спершу, у червні 1941 року, усю повноту влади на окупованих територіях було закріплено за командувачами військами вермахту, але з 1 серпня 1941 року розпочалося передання військовими органами окупованої території України цивільній адміністрації райху, підконтрольній імперському міністерству в справах східних областей. З частини західньої України (Галичини) утворили п'ятий дистрикт Генеральної губернії, створеної на початку Другої світової війни на захопленій польській території, з центром у Львові.

Румунії було передано губернаторство Бессарабії з центром у Кишиневі, куди увійшла територія Ізмаїльської области, і губернаторство Буковини з центром у Чернівцях. Губернаторство Трансністрії, передане Німеччиною під протекторат Румунії, включало, крім районів Молдови, Одеську область, південну частину Вінницької та західню частину Миколаївської областей. Центром Трансністрії до 17 жовтня 1941 року був Тираспіль, а згодом – Одеса.

Під військовою адміністрацією залишалися території близьких до фронту Чернігівської, Сумської, Харківської, Сталінської (Донецької), Ворошиловградської (Луганської) областей. Українська преса вважалася складовою частиною активної пропаґанди, яка покладалася на спецпідрозділи, додані до кожної з армій вторгнення. Наголошувалося на потребі продовжити випуск кількох великих газет під німецькою цензурою. Преса мала справляти на населення заспокійливий вплив, утримувати людей від будь-яких актів саботажу.

Через три тижні після вторгнення в Україну на вузькій нараді Адольф Гітлер пояснив, що в Україні треба відродити газети, щоб мати можливість впливати на місцеве населення. Таким чином, українській пресі було забезпечено урядову підтримку.

У перші тижні окупації ініціяторами видання газет нерідко виступали діячі опору більшовизмові, члени похідних груп Організації Українських Націоналістів.

З переданням територій під цивільну адміністрацію розпочався процес уніфікації видань та перегляду їх засновників і власників.

Видавниче управління було засноване в структурі відомства райхскомісара 8 жовтня 1942 року. У директиві з цього приводу зазначалося: „Українські та інші газети, що видаються в райхскомісаріяті, – винятковий засіб впливу на населення пропаґандою і політикою, наказаною райхскомісаром. Вони не слугують народним чи культурним потребам населення чи навіть віровизнанням. Кожен рядок повинен допомагати у здійсненні великої місії фюрера в створенні нової Европи“.

На початку 1943 року дві газети були ліквідовані – кременчуцький „Вечірній листок“ і яготинська „Рідна нива“. Третина газет змінили назви на політично невтральні – „Українське життя“ на „Бориспільські вісті“, „За краще життя“ на „Хорольські вісті“, „Рідне слово“ на „Лубенський вісник“, „Відродження“ на „Миргородські вісті“, „Українське слово“ на „Золотоніські вісті“. Замість газети „Останні вісті“ у Переяславі стала виходити газета „Переяславські вісті“.

Німці прагнули, щоб назви газет не нагадували читачам про належність до українства, а лише позначали місце видання.

Змінилися періодичність і наклади місцевих газет. Значно збільшено наклад лише газети „Мелітопольський край“, яка стала російськомовною. Для багатьох газет зменшено періодичність з триразового випуску на тиждень до тижневика, зокрема у Запоріжжі, Миргороді, Пирятині, Кременчуку, Полтаві, Лубнах, Золотоноші. Загальний наклад 15 видань, що залишилися, становив 251.5 тис. примірників проти 621 тис. примірників 17 газет, які виходили на початку.

Для управління видавничою діяльністю було розбудовано струнку систему підрозділів, які діяли на комерційних засадах. Головним з них стало „Німецьке видавничо-друкарське товариство в Україні з обмеженою відповідальністю“ засноване 19 листопада 1941 року в Луцьку. Директором було призначено Ганса Горнауера. При товаристві було утворено ряд дочірніх підприємств, на які покладалася діяльність в окремих галузях.

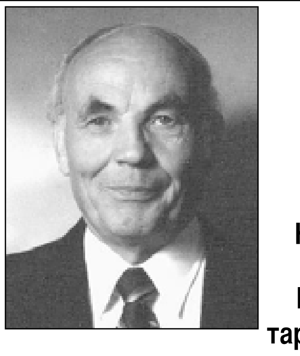
Так, товариство „Преса України“ було засноване в Луцьку 1 грудня 1941 року. Воно керувало всіма видавничими підприємствами та друкарнями в райхскомісаріяті України, контролювало їхню господарчу діяльність, забезпечувало витратними матеріялами.

Товариство розповсюдження преси „Україніє“ було засноване в Луцьку в листопаді 1941 року Національною спілкою німецьких видавців газет у Берліні. На початок 1943 року воно мало 32 власних пункти розповсюдження.

Сільськогосподарське видавництво України засноване 6 серпня 1942 року, теж в Луцьку. У видавництві виходили українською і німецькою мовами журнали для селян, ілюстрований селянський календар.

Товариство „Ужитковий друк України“ засноване 9 грудня 1942 року в Рівному для випуску образотворчої продукції, книжок, бланків, адміністративної документації, матеріялів для політичної пропаґанди.

(Закінчення на стор. 21)

ВИДАВНИЦТВО "ЛІТОПИС УПА" СКЛАДАЄ ЩИРУ ПОДЯКУ

Жертводавцям на видавничий Фонд "Літопису УПА"

в пам'ять св. п.

Юліяна Котляра – "Левка"

Нар. 4 липня 1924 р. в с. Дудинці, повіт Сянік на Лемківщині, Україна.

Відійшов у вічність 17 жовтня 2009 року в Кліфтоні, Ню-Джерзі, США. Похований на цвинтарі УПА в Савт Бавн Бруку, Ню Джерзі. Член почоту тактичного відтинка УПА "Данилів" к-ра Володимира Сорочака – "Ворона". Голова Об'єднання к. В УПА в США і Канаді, голова В-ва "Літопис УПА", член багатьох громадських організацій.

Подаємо список жертводавців:

$1000 Доні – Христина Котляр та Надія, Петруся і Леся з родинами;

$500 Український Народний Дім в Passaic, NJ;

$400 Self Reliance FCU Association and Branch in Clifton, NJ;

$200 Михайло Ковальчин;

$125 Наталія і Франк Салек;

по $100 Володимир Сорочак (командир відтинка УПА "Данилів"), Дарія і Орест Темницькі, Марія Романцьо, Ліда Прокоп, д-ри Ортинські Анна і Юрій Рибак, Організація Оборони Лемківщини в Clifton і Passaic, Михайло і Анна Міґус (Торонто), Наталія і Євген Луців, Lemko Research Foundation (Passaic), Лідія і Богдан Крамарчуки, Анна і Володимир Козицькі, Лідія і Петро Козицькі, Марія і Орест Козицькі, Дарія і Андрій Горбачевські, Лариса Диршка, Христина і Юрій Демідович, Анна і Роман Байляк, Іван Оліярчик, Наталія Невмержицька, д-р Михайло Левко з дружиною, James Russo, Роман Ясінський

$60 Том Котляр

по $50 Богдан Ковалик, Дмитро Возняк, Стефан Велгаш і Марія Проскуренко, Марта і Роберт Тореллі, Меланія і Володимир Темницькі, Марія Шпинда і Ненсі Закотірія, Йоанна і Роман Свинтух, Неоніла Сохан, Леся і Любко Щур, Ірина Савчин і Рон Дол, Марія і Роберт Савчук, Ярослава і Мирон Періг, Віра Миколенко, Михайло Мулик, Еріка і Теодор Москаль, Діана Мандич, Роман Мац, Зінаїда Левицька, Василь Левицький, Лідія Левицька, Трейсі і Мирон Куземчак, Бася і Яник Куземчак, Меланія і Роман Куделя, Ірина Котляр, Ігор Котляр, Вєся і Юрій Котляр, Оксана і Петро Кордуба, Ярослав Кіцюк, Марта і Мирослав Качала, Каміла Гук, Оксана Гнатчук, Марія і Стефан Дупляк, Нуся і Олег Денисик, Оля і Tom Debruin, Ліса і Іван Бибель, Валерія і Андрій Бурачинські, Зеня і Євген Брожина, Марія і Володимир Уздейчуки, Мирон Дашко, Olga & Paul Mancavage, Ігор Шевчук, Kenneth Graves та Ірина Ясінська Graves, Michael Memoli, Татяна Ясінська, Марта і Іван Кривуцькі, Марта Шевчук;

по $40 Маркіян Колинський, Теодор Куций, Ірина і Brian Hreyo, Дзвінка і Андрій Бурчаки;

$30 Оксана Тритяк;

по $25 Христя і Василь Шпинда, Лідія і Богдан Мочула, Василь Марущак, Оксана і Теодор Боднар, Леся Яворська, Катя і Том Канарські, Оксана і Михайло Томашевські, Катерина Лялюк, Осип Назаренко, п. Червінськ(і), п. Адамчук, п. Лико, Ярослава і Микола Гординські, Roberta Holmes, Лариса і Мирон Правак;

по $20 Катерина Северин, Надія і Алекcандер Северин, Elaine Puzio, Леся і Володимир Пелтишин, Elaine & Charles Parodi, Ірина і Антін Микич, Марія Марш, Катерина Котляр і Михайло Рутелла, Іван Косціолек, Анна та Іван Карлицькі, Петро Гула, Ростислав Галабурда, Володимир Гац, Галина Федорів, Марія Данильчук, Ірина Білевич;

по $10 Оля Загнійна, В. Нагорна, Ірина і Антін Микич, Теодор Ковалик, Петро Ґресь;

Усім Жертводавцям на Видавничий Фонд "Літопису УПА" Адміністрація та всі Вояки УПА складають щиру подяку за щедру поміч та розуміння ваги видань історії України.

Родині Покійного св.п. Юліяна Котляра – "Левка" висловлюємо наші щирі та глибокі співчуття і дякуємо за проведену збірку.

Видавництво "Літопис УПА"
P. O. Box 97, Station "C"
Toronto, ON, Canada M6J 3M7
www.litopysupa.com

Пам'яті Ярослава Куровицького

Коли увесь світ радісно вітав перший день 2010 року, у вечірніх годинах несподівано відійшов у вічність св. п. Ярослав Куровицький. Залишив свою дорогу дружину Ірину, в Ню-Йорку – сина Ярослава з дружиною Ізею, внуків Юрчика і Діянну та брата Зеновія з родиною, в Арізоні – доньку Оксану з чоловіком Орестом Комарницьким, внучок Ксеню і Катю, до котрих він поїхав з дружиною святкувати Різдво Христове.

При кінці свого перебування в Арізоні він захворів. Це був великий удар для родини, приятелів, знайомих і української громади Ню-Йорку, де Я. Куровицький був активним членом.

Є повір'я, що Господь кличе до себе у святковий час шляхетних і добрих людей. Таким і був покійний Я. Куровицький. Працьовитий, привітний, доброчинний, а понад усе – великий патріот українського народу. Він був уродженцем Городенки, Івано-Франківської області. Через воєнну хуртовину родина Куровицьких була змушена залишити рідні сторони і після закінчення Другої світової війни переїхати до Ню-Йорку.

У шкільні роки Я. Куровицький мав часи пластування, займався спортом, служив у військовій авіяції під час Корейської війни.

Після війни одружився і спочатку працював у батька, в знаній м'ясарні Куровицьких, згодом став її власником. Був знаний із своїх смачних м'ясних виробів, якими щедро обдаровував різні громадські організації, коли на це заходила потреба, особливо прихильно ставився до Генерального консульства України в Ню-Йорку.

Я. Куровицький був довголітнім головою Українського спортового клюбу в Ню-Йорку, який очолював до останнього дня свого життя. Дбав, щоб прихильники спорту мали нагоду оглядати, на великих телеекранах футбольні та інші спортові програми з України. Ще в молоді роки Я. Куровицький був управителем футбольної дружини, яка виграла Чашу США.

Він також був довголітнім членом New York City Community Board 3 (міської громадської управи ч. 3 в Ню-Йорку), головою Комітету збереження назви вулиці Тараса Шевченка в Ню-Йорку. Завдяки діяльності комітету назву збережено.

Особливе місце у житті Я. Куровицького посідав Союз Українок Америки. Він був його великим прихильником і щедро підтримував працю СУА, бо бачив, яку велику користь приносить ця організація українському суспільстві в Америці і за її межами.

Коли в 1992 році його дружина стала головою Національної ради жінок США (перша українка за 108 років існування цієї організації), а у 1999 році – головою СУА, Я. Куровицький був дуже гордий з її успіхів, допомагав, коли було потрібно. У травні 2008 року на 28-ій Конвенції СУА вручено Я. Куровицькому Грамоту вдячности з підписами всіх членів тодішньої Головної управи СУА.

Виявом пошани до св. п. Ярослава Куровицького була велика кількість осіб, що прийшли попрощати його, взяти участь в поминальних відправах у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку і на цвинтарі св. Андрія в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Всі похоронні відправи відслужив парох церкви св. Юра о. Бернард Панчук, а о. Юрій Базилевський, спільно з отцем парохом, відпровадили тіло на вічний спочинок на цвинтар. Поминальні відправи співом супроводила Аня Бачинська.

Після Панахиди о. парох прочитав листи-співчуття від Єпарха Стемфордського Павла Хомницького, Владики-емерита Василя Лостена, співчуття родині висловили Василь Никефорук, який знав Я. Куровицького з дитинства; Марта Кічоровська-Кебало, – представниця до ООН від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій; Марійнна Заяць – голова Союзу Українок Америки; Богдан Сірий – від Українського спортового осередку „Тризуб" у Філядельфії; Василь Зінкевич, заступник голови Українського спортового клюбу в Ню-Йорку.

З нагоди Різдва Христового внучки покійного Ксеня і Катя заспівали коляду „Тиха ніч". Це був зворушливий момент для присутніх.

Син Я. Куровицький сердечно подякував всім за вшанування пам'яті покійного батька.

Спомини про покійного висловили на поминках його донька Оксана, внуки Ксеня і Юрчик; зять д-р О. Комарницький, сестринка Леся Лебедь і сестринок Маркіян Дума, Оля Гнатейко – колишня голова Українського Музею, Катруся Воловодюк – від пластового куреня „Верховинки", Мелася Мако – приятелька внучки Діянни, і о. Ю. Базилевський.

Пам'ять про Я. Куровицького житиме у споминах родини і приятелів, а його діла стануть прикладом для дітей і внуків.

Св. п. Ярослав Куровицький

Марта Данилюк

Українська преса...

(Закінчення зі стор. 20)

На початок 1943 року товариство „Преса України" забезпечувало випуск 91 газети загальні разовим накладом майже 1 млн. примірників. Але порядок у пресі наводився залізною рукою. Національно свідомі українці відстежувалися спецслужбами райху і ліквідовувалися. Така доля спіткала редакцію „Українського слова" у Києві. У січні 1942 року розстріляно редактора „Чистяковского листка" М. Сігіду, навесні того року – редактора кременчуцької „Дніпрової хвилі" М. Щепанського, редактора криворізької газети „Дзвін" М. Прончченка. Цей мартиролог можна продовжувати.

Найдошкульнішими проблемами у розгортанні системи окупаційної преси були брак паперу та його виробництва в Україні. В Галичині вже наприкінці 1941 року окупанти ліквідували вісім з 18 українських газет, а ще через півроку їх залишилося лише дві.

На завершальному етапі перебування німців окупантів в Україні виходили також газети і журнали, що обслуговували потреби українських військових формувань (дивізії „Галичина" та подібних до неї) – 14 назв; 38 видань на території Німеччини, які призначалися для остарбайтерів та військовополонених українців. Близько 100 видань мали радянські партизани і підпільники, стільки ж – ОУН і Українська Повстанська Армія.

Б. Черняков робить висновок, що німці поспішали привласнювати і вести ринкове господарство, а культурні потреби населення просто не бралися до уваги. Бібліотеки нищилися, а видання книжок навіть для потреб початкової школи заборонялося.

Ще наприкінці 1941 року разом з розгромом редакції київського „Українського слова" було знищено й розпочате при газеті книговидання, зокрема підручникове. Найбільшу увагу видавці райхскомісаріяту приділяли проєктові великої німецькомовної газети з колективом працівників у 80 осіб. Її мали намір розгорнути на базі поліграфічних підприємств Києва. Але виявилося доцільнішим облаштувати власну друкарню в Луцьку, де 23 січня 1942 року і випущено перше число газети. З 18 липня 1942 року почав випускатися тижневик „Ukraine-Post".

Проте створена до середини 1943 року система забезпечення видавничої діяльности в Україні незабаром почала розсипатися під впливом наступу радянських військ. Частина газет переміщувалися на західні території України.

Осінь і початок зими 1943 року стали періодом краху видавничої діяльності цивільної влади німців в Україні. Були втрачені щоденні газети в Дніпропетровську і Києві, більшість поліграфічних потужностей. Матеріял для випуску „Українського ілюстрованого журналу", задля якого до Києва завезли і до 1 жовтня підготували до роботи 64-сторінкову ілюстраційну ротацію, мабуть, зберігся, бо в Дрездені 1944 року незабаром з'явилися друком шість номерів журналу „Нове життя: Українська ілюстрація".

Проф. Б. Чернякову не вдалося встановити, коли і як припинило діяльність „Німецьке видавничо-друкарське товариство".

Ділимося сумною та болючою вісткою, що у вівторок, 26 січня 2010 р. на 57-му році відійшла у вічність наша найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, ТІТОНЬКА і ПОДРУГА

СВ. П.

АНАСТАСІЯ СИБІ з дому ТИЗІО

Покійна була головою Народного дому, головою Союзу Українок в Джерзі Сити, Н. Дж., активною членкою у громадському житті, спонзорувала ансамбль „Львів'яни" з України впродовж багатьох років, була активною парафіянкою в житті церкви свв. Петра і Павла, багато допомагала новоприбулим з України.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сити, Н. Дж. За інформаціями, пов'язаними з похоронними відправами, просимо звертатися до похоронного заведення Riotto в Джерзі Сити, Н. Дж. Тел.: (201) 798-3100.

У глибокому смутку залишилися:

чоловік – ВАСИЛЬ
донька – ТАМАРА
ближча і дальша родина та приятелі в Америці й Україні

Вічна Її пам'ять!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої улюбленої
ДРУЖИНИ, МАМИ, БУСІ і ПРАБУСІ

СВ. П.

д-р СОФІЇ ШЕБУНЧАК

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. в суботу, 6 лютого 2010 р. о год. 5-ій по пол.

Про молитви за упокійну душу Софії просить родина.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
зі сумом повідомляє членів Головного уряду
та все членство УНС, що 17 січня 2010 р.
відійшла у вічність на 98 році життя

св. п.

АННА ЧОПИК

18 вересня 1912 р. – 17 січня 2010 р.

Член Контрольної комісії 307 відділу у Бостоні, Мас. (1961-1978),
член Управи Окружного комітету у Бостоні,
Радна УНС (1954-1978), Почесна членка Головного уряду (1978-2010)
і голова Клюбу сеньйорів (1996-2004).
Анна Чопик була вірним прихильником УНС,
брала участь в 13 конвенціях УНС,
активно працювала в різних конвенційних комітетах.

Екзекутивний комітет і Головний уряд УНС
висловлюють щирі співчуття родинам Чопиків і Сидоряків.

Пам'ять про Анну буде завжди з нами!

Вічна Їй пам'ять!

Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

Ділимося сумною вісткою про те,
що 12 грудня 2009 р. в Александрії, штат Вірджінія,
після короткої недуги помер

св. п.

СТЕПАН БОЙЧУК

Степан народився 4 листопада 1925 р. в Калуші, Західня Україна. Ветеран Корейської війни в рядах Американської Армії, від 1961 року аж до виходу на пенсію, працював ревізором у Hartford Insurance Company в окрузі м. Вашинґтону. Щедрий жертводавець на потреби ряду добročинних організацій. Член УККА, УНСоюзу, Союзу українців-католиків «Провидіння» і Українського католицького крайового собору Пресв. Родини у Вашинґтоні.

Залишив у смутку хрещених дітей та родину в Україні.

Військовий похорон відбувся 21 грудня 2009 р. на Quantico National Cemetery, що неподалік на південь від м. Вашинґтону.

Contributions may be made to:

Children of Chernobyl Relief and Development Fund, 60-C North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981-1030; www.childrenofchornobyl.org
Ukrainian Catholic National Shrine of the Holy Family, 4250 Harewood Road Northeast, Washington, DC 20017-1594; www.ucns-holyfamily.org

Вічна Йому пам'ять!

В 17-ту завжди пам'ятну річницю смерти
Дорогого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ПРАДІДА

св. п.

ЕВГЕНА ЛУЦЬКОГО

буде відслужена

св. ЛІТУРГІЯ

в суботу, 30 січня 2010 р.
в церкві св. Юра в Ню-Йорку о год. 8:30 ранку.

Про молитви за душу Покійного прохає

дружина ОКСАНА з Родиною.

Ділимося сумною вісткою, що з волі
Всевишнього у вівторок, 5 січня 2010 р.
відійшов у Божу вічність на 98 році
життя наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

св. п.

ІВАН ГІРНИЙ (ЦІСАР)

нар. 23 грудня 1911 р. у с. Щирець на Львівщині.

ПАНАХИДА була відправлена в неділю, 10 січня 2010 р. в похоронному заведенні Duchynski-Cherko Funeral Home в Йонкерсі Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 11 січня в церкві св. Михайла в Йонкерсі, Н. Й., а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишилися:
- дружина – НАДІЯ ГІРНА з дому ГАРБУЗ
- син – ІГОР ГІРНИЙ
- внук – ІВАН ГІРНИЙ з дружиною ЛЕСЕЮ і дітьми ОЛЕЮ та ОЛЕГОМ
- внучка – ХРИСТИНА ЯНКІВ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ та донею ВІКТОРІЄЮ

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви на сироти в Україні.
Пожертви на сиріт в Україні зложили:
Надія Гірна – 100 дол., Ольга і Петро Кулиничі – 90 дол.

В глибокому смутку повідомляємо, що 12 січня 2010 р.,
прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшла
від нас у життя вічне
ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

св. п.

АННА КРАВЧУК

з дому БОЙКО

нар. 10 липня 1921 р. в Липиці Долишній, Рогатинського району,
Західня Україна.

Залишені у глибокому смутку:
- муж – інж. ЕВСТАХІЙ КРАВЧУК
- сини – ВОЛОДИМИР
  – ТАРАС ЧАЙКОВСЬКИЙ з дружиною ШЕЛІ
- внук – СТЕФАН

ПАНАХИДУ і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужив парох Української Католицької Церкви в Норт Порті, Фла. о. д-р Северин Ковалишин.

Після похоронних відправ домовину перевезено до Денверу, Кольорадо, де покійна спочила побіч своєї донці Лесі на католицькому цвинтарі Mount Olivet.

Вічна Її пам'ять!

Ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями
і знайомими, що у вівторок, 12 січня 2010 р.
відійшла у вічність на 90 році життя наша дорога
МАМА, СЕСТРА, БАБУСЯ та ТІТКА

св. п.

МАРІЯ КЛОС

з дому ЧАПРАН

нар. в м. Судова Вишня, Львівська обл.

У глибокому смутку залишилися:
- сини – ЮРІЙ з нареченою МАРҐАРЕТ
  – МИРОН з дружиною СУЗАН та дочкою ДЖЕСИКОЮ
- сестра – ІРЕНА НИЧ
- внуки – МАРКО з дружиною ТЕРІ та дітьми САМАНТОЮ і РОМАНОМ
  – АДАМ
- племінник – ОМЕЛЯН НИЧ з дружиною ІРЕНОЮ та сином АНДРІЄМ
- племінниця – КАТЕРИНА НИЧ

та ближча і дальша родина в Україні, Польщі, Канаді та США.

Вічна Її пам'ять!

СТЕЙТОВА КООРДИНАЦІЙНА РАДА УККА
СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ

Ділиться з членством, приятелями та українською громадою сумною вісткою, що після довгої, важкої недуги, відійшов у вічність 6 січня 2010 р. в місті Картерет, Ню Джерзі, колишній довголітній голова Стейтової Ради УККА.

СВ. П.

майор Володимир Янів

нар. 22 серпня 1921 року в селі Дроговижні Львівської обл.

Горем прибитій дружині, дітям, внукам та всій родині складаємо глибокі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа

З невимовним смутком ділимось сумною вісткою, що несподівано в суботу, 9-го січня 2010 р. упокоївся в Бозі на 88-му році життя найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і СТРИЙКО
АКТИВНИЙ ЧЛЕН УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

СВ. П.

МАРКІЯН ТАРАС ОНУФЕРКО

нар. 19-го серпня 1922 року
в Кривому біля Скалата на Тернопільщині.

Хто бажає вшанувати пам'ять покійного, може скласти пожертву на такі чи інші харитативні цілі:

Ukrainian Catholic Education Foundation
(на підтримку Українського Католицького Університету у Львові)
2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622 тел.: (773) 235-8462 www.ucef.org

Metropolitan Andrey Sheptytsky Institute Foundation
(Фундація Інституту ім. Митрополита Андрея Шептицького)
Saint Paul University, 223 Main Street, Ottawa, ON K1S 1C4, Canada,
тел.: (613) 236-1393 ext. 2332
http://www.ustpaul.ca/Sheptytsky/masif/support_form.htm

W.K. Lypynsky East European Research Institute
(Східньоевропейський дослідницький інститут ім. В. К. Липинського)
7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19027-2304

Sisters of the Order of St. Basil the Great
(Сестри Чину Святого Василія Великого)
710 Fox Chase Rd., Fox Chase Manor, PA. 19046, тел.: (215) 379-3998
http://www.stbasils.com

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради
і Організація Українських Націоналістів за кордоном

діляться сумною вісткою з членами й українською громадою, що 14 січня 2010 р. у штаті Ню-Джерзі, переставився у Божу вічність, на 95 році багатотрудивого життя

СВ. П.

Віктор Роговський

Народився 20 липня 1915 р. у Тернополі.

Довголітній член ОУН і Середовища УГВР. Політичний в'язень за панської Польщі. Учасник похідних груп. Громадсько-політичний діяч.

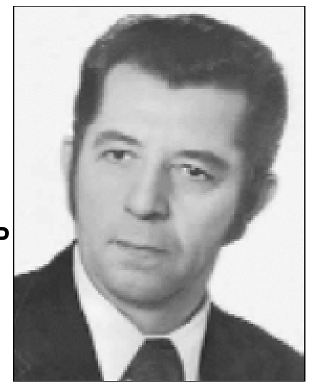
Похорон відбувся 18 січня 2010 р. і похоронений на цвинтарі св. Андрія у С. Баувнд Бруку Н. Дж.

Дружині Іванні, синові, ближчій і дальшій родині складаємо глибоке співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким жалем і смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 30 грудня 2009 р. у місті Києві, після довгої недуги відійшов у вічність на 83-му році життя, наш найдорожчий

ТАТО, ДІДО, ПРАДІДО, БРАТ і ТЕСТЬ

СВ. П.

МИХАЙЛО ПЕНДЖОЛА

нар. 19 листопада 1926 р. в селі Кропивник,
Долинський р-н Івано-Франківська область.

Михайло був активним учасником громадського життя у Ню-Йорку, був довголітнім членом Відділу ООЧСУ у Ню-Йорку. Понад 40 років покійний брав участь у відновленні Сумівської оселі в Еленвілі, Н. Й. Після крововиливу в 2000 року проживав з внучкою у Києві.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2 січня 2010 р. у церкві св. Миколая Чудотворця на Аскольдовій могилі. Покійний був похований на Північному кладовищі у Києві, Україна.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – КАТЕРИНА ПЕНДЖОЛА
внучка – ХРИСТИНА ПЕНДЖОЛА-ВІТОВИЧ з чоловіком ОЛЕГОМ
правнучка – КСЕНІЯ ВІТОВИЧ
усиновлена дочка
– АННА ПІҐНАТАРО з родиною
брат – ЯРОСЛАВ ПЕНДЖОЛА з родиною
невістка – МАРІЯ ЯКОВІВ-ПЕНДЖОЛА
та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійного родина просить складати пожертви на розвиток Оселі Спілки Української Молоді в Еленвілі, Н. Й.
UAYA – Oselia, 8853 Route 209, Ellenville, NY 12428.

У глибокому смутку повідомляємо, що у четвер, 21 січня 2010 р. відійшов у Божу вічність у місті Лоренс, Канзас, наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і ВУЙКО

СВ. П.

д-р філ. МИХАЙЛО ПАЛІЙ

нар. 22 грудня 1913 р. в м. Хоросткові, Тернопільської області, Україна.

Історик і бібліотекар, активний в культурно-освітніх організаціях на рідних землях, в Німеччині і в Америці, член НТШ, УВАН та інших українських і американських наукових товариств. У 1977 р. заснував із сином Петром „Меморіяльний Фонд ім. Марії Палій" при Канзаському університеті, м. Лоренс для поширення знань про Україну.

Як професійний бібліотекар, розбудував колекції українських книжок в університетських бібліотеках м. Норман, Оклахома і м. Лоренс, Канзас.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 27 січня о год. 10 ранку в церкві св. Лаврентія м. Лоренс. Похований на цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:
дружина – ЛЮБОМИРА ОЛЬГА з р. ВЕЛИГОРСЬКА
син – ПЕТРО з дружиною ЛІНДОЮ
внуки – МАРІЯ і МАРКО
племінниці – ХРИСТИНА СЕНЬКІВ з мужем ЮРІЄМ
– МАРТА ВЕЛИГОРСЬКА
– МАРІЯ ВЕЛИГОРСЬКА МЕЛЛЕР з родиною
кузинка – ОЛЕКСАНДРА КОВАЛЬСЬКА з родиною
братанки – МИХАЙЛО ПАЛІЙ в Теребовлі
– ОЛЬГА ВОРОНЧАК в Хоросткові
– ІВАН ПАЛІЙ в Хоросткові.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040* • adukr@optonline.net

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
5 Stable Lane tel./ fax: (908) 782-5451
Flemington,N.J 08822
Email:eugenemaria@comcast.net

UkrainArt.com

• НА ПРОДАЖ •

На продаж люксусовий апартамент у North Port, FL, в українському кондомініюмі на 3 поверсі,: мебльований, 2 спальні, 2 лазнички, 2 елевейтори, катедральні стелі, 3 роки кондиціонер. Нова 5/8 інча твердого дерева підлога і керамічні плити. Крите паркування, басейн з підігрівачем. Ціна 135,000 дол.
Тел.: (941) 426-0080

РЕКЛЯМУЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Рекляма – ключ до успішного бізнесу!

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytvyn,Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
(973)538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
International Trade, LTD
e-mail:roxolanaltd@roxolana.com
web:www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:
МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *
• Пересилайте пакунки до нас через UPS
• Додаткова знижка для організацій.
• Користуючись нашими ARS наліпками.
• Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973)538-3888
• Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
• Готові продуктові пакунки з каталогу.
• Медикаменти на замовлення до України.
* *Додаткова оплата за доставу*
Існують певні обмеження.

Roxolana Travel
• У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
• Візові послуги в Україну (без запрошення).
• Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
• Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service
В Україну: **ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ**

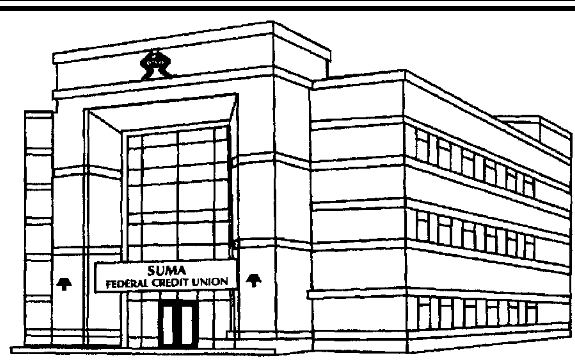
$100 -	$7	$500 -	$12	$800 -	$17
$200 -	$10	$600 -	$15	$900 -	$20
$300 -	$12	$700 -	$17	$1000 -	$20
$400 -	$12				

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.
•Додаткова оплата за доставу

ЗАМОВЛЯЙТЕ
Харчовий пакунок „Родинний" з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 ґалон, тушонка – 3 ф., салямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколяд – 2 плитки.
Ціна $ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставу. Телефонуйте за докладнішими інформаціями.
Тел.: 1-888-PAKUNOK (725-8665) • (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: **www.sumafcu.org**

*Сертифікати (CD)**	*Морґеджі*
2.79 % APY** На 2 роки (2.75% APR)	**4.825** % 15 Year Balloon/ 30 Year Payout (4.8307% APR)

Money Market	
До $49,000	**1.52%** APY** (1.50% APR)
$50,000 +	**1.77%** APY** (1.75% APR)

4.25 *% 5 років плаваючий* (5.6282% APR)

* *Звичайні CD з балансом понад $100,000 отримують 0.15% бонус. ** Ставки виражають річний дохід у відсотках і можуть бути змінені без попередження.*

Ви не знайдете кращого та безпечнішого місця для збереження Ваших заощаджень, ніж Кредитівка СУМА. Всі депозити застраховані Федеральною Адміністрацією Кредитних Спілок (NCUA) на суму до **$250,000**.
Ми надаємо різноманітні фінансові послуги, а саме: звичайні ощадні рахунки, рахунки «мані маркет», **безкоштовні чекові рахунки, безкоштовний онлайн-бенкінґ та електронна оплата рахунків (BillPay)**, прямі електронні депозити, CD-рахунки, Індивідуальні Пенсійні Рахунки (IRA), кредитні картки VISA з готівковими бонусами та багато інших.
Ми – частина нашої української громади, тому ми дбаємо про її добробут. Будь-ласка, завітайте до однієї з наших філій та переконайтесь у нашій корисності Вам на власному досвіді.

Головне Бюро
125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі
301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінґ Валі
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді
39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен
555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency